

Děkuju za všechno, lásky

**Kolem světa
zpět do Jablonce
Tajný deník Míši Tejmlové**

Jablonec nad Nisou

2018

Vedle své rodiny bych ráda poděkovala jabloneckým i nejabloneckým přátelům a kolegům, kteří mě vždy s láskou podporují ve všem, co si vymyslím.

Obsah

Proč píšu tuto knihu	6
Basket	9
Gympi v Tanvaldu	14
Práva	19
Au-pair v Londýně	24
USA	31
Studia ve Stockholmu	36
Brusel – jak jsem získala i opustila zlatou klec	46
Návrat do ČR a práce na Ministerstvu průmyslu a obchodu	76
Vaše Evropa – Poradenství	84
Vstup do politiky	91
Jak jsem potkala toho pravého	99

© Michaela Tejmlová, 2018

© Nakladatelství Bor, 2018

ISBN 978-80-87607-79-4

PROČ PÍŠU TUTO KNIHU

Duben 2017

Tak to je pecka, píše mi známý senátor, jestli bych měla tip na dobrého kandidáta na senátora v Jablonci, kde se budou senátní volby konat už příští rok, tedy v říjnu 2018. Mám mu sebedovědomě představit samu sebe a být upřímná, že nevím, jak a jestli do toho jít, ač bych moc ráda? Už o tom přemýšlím od narození Klárky v květnu 2016. Asi proto, že trávím hodně času kojením a ležením u ní, a můj mozek nerad odpočívá a rád o něčem přemýšlí. Takže mám díky tomu už poměrně hodně zajímavých volebních témat.

Nakonec mu tedy odpovídám: „Někdy si říkám, že bych do toho šla sama, jen tam je spousta ale.“ A neskromně, ovšem pravdivě dodávám: „O nikom vhodnějším za Jablonec nevím ☹ ☺.“ Šprýmuje, jak je jeho zvykem: „30leté nemohou kandidovat do Senátu.“ Avšak já vím, že to říká, jen aby mě nažhaval, a že moc dobře ví, že to tak není. Za pár hodin pak přichází další SMS: „Tedy nesmělá otázka? Tobě příští rok v říjnu bude 40? Tomu se mi fakt nějak nechce věřit...“ No, fakt, v květnu 2017, kdy Klárka slaví první rok, mám krásných 40.

Václav nelení a hned mi dává po telefonu možnost se poradit. Mám totiž v hlavě pár pochybností, kvůli kterým váhám, jestli do toho jít. První z nich je to, že mám malou dceru a plánujeme další přírůstek. Václav mi to ihned rozbíjí tím, že rodina přece nikdy nemůže ženu brzdit a že nejsme v minulém století. Pravdou je, že jsem se sama zapojovala do

různých projektů o podpoře žen a o tom, že chodit do politiky by pro ně mělo být normální stejně jako pro chlapy. Už dnes mám spoustu aktivit mimo domov, které může časově nahradit práce v Senátu, protože mám to štěstí, že mám skvělého chlapa. Ač je starší než já a v jeho generaci to není úplně typické, on je zcela soběstačný mužský, který mi rád pomůže. S Klárkou se postupem času stali zcela samostatnou jednotkou, pro kterou je maminka skvělým zpestřením, ale jinak úplně všechno zvládnou sami. Takže v tom mám konečně díky této úvaze definitivně jasno.

Myslím si, že je dar, když se podaří, že oba rodiče se nadšeně zhostí svých rolí, protože těm prťatům se pak dostává neustálé pozornosti. Dochází mi, že je jedno, jestli jsou s otcem nebo s matkou, vždyť oba jsou rovnocennými rodiči. Musím se smát, protože se o Klárku dokonce občas „popereme“, když se k nám připojí i babičky.

Druhá pochybnost se týká toho, že jsem momentálně nestraník, a ráda bych kandidovala jako nezávislá. V jabloneckém zastupitelstvu jsem za Změnu pro Jablonec. Václav mi popisuje nový projekt, který umožní kandidovat do Senátu i nezávislým osobnostem. Kladu si otázku, proč to dělá, a postupem času si ujasňuji sama pro sebe, že by prostě rád měl v Senátu partáky, se kterými bude moci spolupracovat. Ukázalo se mu totiž, a tomu já také věřím, že nezávislí kandidáti mnohem více hlasují v souladu se zdravým rozumem, neboť nejsou svázaní stranickou politikou. To se mi moc líbí, protože by mi to umožnilo něco, o čem jsem si myslela, že není v politice možné. Vlastně mi popsala podmínky, jaké jsem si představovala.

A jak to všechno začalo a co mě formovalo? Co mi dává odvahy ucházet se o místo senátorky? V této knížce bych vám to ráda více osvětlila. A zároveň vás také pobavila, až uvidíte, jak si celý život zpestřuji vícero aktivitami současně, a jak jsem došla k tomu, že dnes už si naberu jen to, na co stačím. Práce pro celek mi je vlastní, a když se do něčeho zakousnu, pak to pro sebe i pro druhé získám, protože mi v životě přeje štěstí, a já už umím vnímat, kudy mě vede, abych ho následovala.

BASKET

1987

Jsou věci, které jsou na světě fajn. Jako například basket. Mám ho ráda. Dostala jsem se na něj sice náhodou, protože táta chtěl, abych chodila na volejbal, ale v deseti letech tam prý ještě neberou, tak jsem dnes šla poprvé na basket. Prý mě na volejbal připraví. Netuším ale, jak moc mě nakonec házení do košů bude bavit.

1991

Blíží se konec základky, a já vlastně nevím, kam jít dál. Baví mě se učit a myslím, že mi to i jde, ale nemám tuhu, co konkrétně. Skončila jsem v matematicko-fyzikální třídě na Žižkově vrchu, přestože jsem se hlásila i na sportovku. Předměty v mé třídě byly dost technické, a stejně mě pořád víc baví basket. Víím, že mi jde, totiž když se do zápasu zakousnu, obrátím i celý match. A to už víím delší dobu, že pokud člověk něco opravdu chce, tak to jde. I fyzicky...

Jako tenkrát na olympiádě na letním táboře v Ostružnu. Jednou z disciplín byl šplh na laně. Nikdy jsem to neuměla, vždycky jsem jen vyskočila na první uzel, a dál to prostě nešlo. V Ostružnu bylo kolem hodně lidí, a hlavně jeden Němec, co se mi líbil. Hrozně jsem chtěla uspět, tak jsem skočila. A najednou jsem nahoře! Vůbec nevím jak. Tak jsem se toho lekla, že jsem se pustila nohama a sjela po laně jen

Při rozkoku jsem ta nalevo

rukama. Ruce jsem měla na cáry, zafáčovali mi je a já šla na další disciplínu, střelení. Tu jsem skoro vyhrála. Ale šplh byl pro mě vítězstvím, i když dodnes nevím, jak jsem se dokázala vyšplhat až nahoru. Ale prostě vím, že to jde.

Proč tedy nezkusit sportovní gympl na basket? Je prý hodně těžké se tam dostat, a já přemýšlím, jestli do toho jít. Táta říká: „Kdo nic nezkusí, nic nezíská.“ Nadšeně se připravuji na přijímačky. Běhám, dribluju v obýváku i v místní malé tělocvičně, co máme v paneláku. Koukám na NBA na satelitu. Kamarádky mě lákají ven si hrát. „Musíš jim vysvětlit, že teď

se připravuješ na něco důležitého, a že nemáš čas si jen tak hrát,“ podporuje mě táta. Mamce není tohle extrémní zapřažení úplně vlastní, ale nechává nás. Na přijímačky do Prahy jedeme s mapou v ruce s mamkou, která předtím nikde mimo Jablonec neřídila. Už i to je dobrodružství, ale našly jsme úplně všechno, i přespání u známých, a jsme na sebe pyšné. Nakonec jsem se dostala na gympl Nad Štolou, už se moc těším.

Červenec 1992

Prázdniny. Přešli jsme Beskydy a dorazili až na Oravu. Svůj první puták s kletrem na zádech mám za sebou. Teď už nás čeká jen lenošení u vody, koupání v Oravě a brynzové halušky v restauraci, které vystřídaly lančmit na víčku od ešusu na lihovém vaříči. Ke konci putáku tradičně patří také zápisy do cancáku.

Vedoucí i kamarád mi píše:

Končí čas setkání se s Luky ráno před zrcadlem. Čas přechodu z dětství do dospělosti. Vždy, když něco končí, otvírá se plno nových možností. Opři se tedy do toho, zadribluj a dej smeč přímo do koše. Vždyť kdyby bylo na světě více lidí jako Ty, žilo by se radostněji.

Je mi z toho trochu smutno, došlo mi, že když jdu za svým snem hrát basket, budu také pryč z rodného Jablonce i od rodiny.

Září 1992

Celá rodina mě dovezla na intr na Náměstí Míru v Praze. Loučím se s nedočkavým očekáváním svého nového života. Večer mi to dochází. Ač je nás na pokoji pět holek, budu se s nimi muset teprve seznámit, ale teď se cítím sama. Mobily, emaily ani nic takového tenkrát nebyly. Proč jen mám takové sny, které mě vedou do neznáma?!

Je to docela náročný. Vstávám za tmy v šest hodin, piju colacao, který mi koupila mamka, prý abych měla aspoň dobrou snídani, když už nejsem doma. Školu máme od sedmi, od deseti na Spartě trénink, pak zase školu. Večer ještě trénink u svých klubů. Nazpět na intr se dostávám v deset večer a jdu spát. Je mi čtrnáct. Ač jsem zvyklá zapnout a zapracovat, tohle je tvrdý skok do života.

Trenéři nás nechávají stát v obranném postoji, dokud první z nás nezkolabuje. Trénujeme i s klukama. Jedním z užitečných poznání je to, že nás hodně věcí nechávají dělat levou rukou. Tedy pokud jste pravák. Pokud jste levák, tak naopak. Prý co se člověk naučí tou slabší rukou a částí těla, automaticky se učí i ta druhá, silnější strana.

Ač se snažím sebevíc a dřu na trénincích jako ďas, jako by mi to přestávalo jít. Řeším to ještě větším nasazením. Vybíhám i jezdící schody z metra na Míráku, které jsou nejdelší, a přidávám si ještě dvě patra na intr. Kdyby byly vagony metra prázdné, dribluju. Nefunguje to. Ztrácím výkonnost. A třesou se mi ruce. Nemám se o tom s kým moc poradit. Táta,

který mě do všeho motivoval, tu najednou nějak není, a ani o víkendech už u nás nebydlí. Nevím, co se děje, ale není mi dobře. Chci odsud pryč. Utíkám ze školy na schůzky turistáku do Jablonce, které jsou ve čtvrtek, a ve škole si hledám výmluvy. Nechápu to. Nerada něco vzdávám, ale basket mi prostě přestává jít. Bojím se, že tátu zklamou, když odejdu, i když se s ním už moc nevidám. Ztrácím sebedůvěru. Mám pocit, že jsem v Praze selhala, a pokud nemám na to, abych basket hrála profí, raději se stahuji. Vzdávám se.

GYMPL V TANVALDU

Leden 1993

Začínám nově na gymplu v Tanvaldu, protože na jablonecký mě nevzali, ač jsem tamější přijímačky udělala. Prý bych nedohonila půl roku francouzštiny, kterou jsem neměla. Zpočátku na mě koukají trochu skrze prsty „No jo, sportovci, ti nic moc neumějí.“ Ale nijak extra mi to nevadí. Je to zvláštní být doma, kde už není táta. Ač mě někdy prudil, najednou jsem si přišla ztracená. Blbý, do toho nová škola. Dobrý je, že začínáme o víkendu jezdit s partou na Grabštejn, opravujeme ho a také paříme. Grabštejn mě pak provázel velkou částí mého života. Nejdříve jsme kastelánovi pomáhali ho zprovoznit, pak jsem tam občas provázela a v poměrně nedávné době jsem se tam dokonce vrátila jako sv. Barbora.

V roce 1994 je v zahraničí velké zemětřesení a nás to nějak chytlo. Tak jsme vymysleli, že zorganizujeme ples a výtěžek půjde obětem. Daří se nám získat zdarma pronájem sálu v sokolovně v Pasekách, hudební skupinu Domestic, kde hraje náš zeměpisář a můj táta. Máme dokonce i sponzory a módní přehlídku. Vůbec nechápu, jak jsme to bez mobilů, internetu a peněz zvládli, ale bylo to super. Na úvod jsme si nechali zahrát Jacksonovu píseň Heal the world, pokračující slovy: make it a better place, for you and for me and for the entire human race (uzdrav svět, udělej ho lepším místem pro sebe, mě a pro celé lidstvo), a já u toho brečela dojetím, že se nám to podařilo.

Leden 1996

Na tělocviku potkávám Sylvu z mladšího ročníku. Povídáme si o tom, že se nám líbí právo a hájení spravedlnosti. Později přichází s tím, že její maminka zná právníka, který by uvítal někoho na výpomoc. Tak se tam jdeme představit. Je nevidomý a sem tam má nějaké klienty, tak potřebuje něco napsat na stroji, podepsat, vyřídit. Střídáme se tam a staneme se kamarády. Mám radost, že mohu být někde užitečná, vydělávám si sem tam nějakou korunu a hodně mně pomáhá, že mi někdo fandí v tom, abych se dostala na práva. Se zájmem se učím i Braylovo písmo. Táta s dědou si myslí, stejně jako hodně lidí, že na právech je protekce. Slýchávám to skoro na každém kroku: „Na práva to ani nezkoušej, tam se dostanou jen ti, co na to mají, pro normální není šance.“ „To spíše vyhraješ milion,“ říká táta a děda mi slibuje, že když se tam dostanu, dá mně 10 000 Kč. Asi mě oba znají a vědí, jak na mě. Motivace zabere. Už na basketu mě táta motivoval chlebičkama, za každý koš jsem dostala jeden. Dokázala jsem jich spořádat i deset najednou.

V květnu maturuji. Celý svaták se učím na chalupě u babičky v Mukařově. Střídavě ležím v sešitech na půdě, baštím čokoládu a vztekám se či brečím, jak že se to mám všechno naučit. Hurá! Mám to! Loučím se s tanvaldským gymplem a objíždím přijímačky na práva po celé republice.

Září 1996

Nikam na práva jsem se nedostala. Co budu dělat? Nic, vždyť se tam dostanu příště, a teď si mohu dát pauzu. V Jablonci je nová soukromá sociální a právní akademie, tak půjdu zatím na ni? Stojí sice 10 000 Kč, ale ty jsem zrovna před nedávnem vyhrála v TV soutěži, takže super. Při svatáku jsem si totiž dávala pauzu z učení a koukala buď na Riskuj nebo na Anežku Českou. A právě v Anežce vždycky nakonec dávali otázku, na kterou se telefonicky odpovídalo. Hlavní výherce získal deset tisíc korun. Teta tenkrát říkala „Ty jo, to si koupíš nějaký hezký hadříky, co?“ „No, to mě vůbec nenapadlo,“ odpovídám a vrazila jsem je do školy.

Škola je často odpoledne, takže při ní mohu i pracovat. Děláním pokojskou v Neptunu v Jablonci od pěti do deseti ráno a pak chodím do školy. Na tom není ani nic moc zajímavého, kromě toho, že je se mnou šéf tak spokojený, že i v tak v zaplivané ubytovně vydělávám hezké peníze.

Večery patří přípravě na má vysněná práva. Jedu historii, čtu noviny, dokonce si i vystřihuji z novin články se zajímavými fakty a lepím si je do knihy. Prostě trochu cvok, ale mně se to tak líbí. Chodím také na rockové koncerty na tehdejšími výstavišti, tím žiji. Těším se, že v pátek vyrazím a potkám tam kamarády, co jinak přes týden studují vejšku v Praze. Jeden z nich je extrémně inteligentní, mohu s ním probírat, co se děje ve světě, a mluvit úplně o všem. Další se zase učí taky jako já na historii, takže se spolu připravujeme přes dějepis. Díky těmto znalostem pak zářím i ve škole. Jednou mi

dokonce jeden fakt dobře vyhlížející spolužák říká: „Hele, ty tady fakt nemáš co dělat.“ A dobrý je, že to myslí jako kompliment.

Jednou za týden stále jezdím k nevidomému právníkovi do Tanvaldu. Sem tam napíšu nějakou smlouvu, vklad do katastru a popovídáme si o právu jako takovém. Učím se s nadšením z paměti Ústavu. Třeba se mi to bude někdy hodit.

Také jsem si o víkendu zaplatila přípravný kurz na práva, který pořádá v Praze jedna soukromá vzdělávací instituce, učí tam i profesori z pražských práv. Většinou tam jedu po pár hodinách spánku nebo skoro přímo z pátečního koncertu. Potkávám tam i jednoho snaživého Liberečáka, který si nechává podepsat knihu přímo od autora, profesora Balíka, který nás učil římské právo, to ale nakonec na přijímačky ani nebylo potřeba. Netuším, že se s Liberečkem ještě párkrát v životě potkám.

PRÁVA

Červen 1997

Objízdim opět republiku po přijímačkách. Zkouším všechny čtyři právnické fakulty, které tu jsou. Hlásím se nakonec i na historii na filozofickou fakultu, protože mě začala bavit, jak jsem se jí celý rok věnovala. A ještě na mezinárodní teritoriální studia, zaujala mě, když jsem sledovala mezinárodní přehled a dějiny. Tak to jsem zvědavá, kam se dostanu, ale ten rok, kdy jsem se připravovala s určitým cílem, stál za to a bavil mě.

Červenec 1997

Pro přijetí na vejšku už nemohu nic udělat, čekám, jak dopadnou přijímačky. Odjíždím s turistákem na Vltavu. Mám domluveno se Štírem, tehdejším pražským přítelem, že se mi půjde podívat na vývěsku na pražská práva na výsledky. Večer mu volám. Nadšeně říká, že je to v pohodě, ale až pak jen tak mimochodem dodává, že jsem se tam sice nedostala, ale že je to o pár bodů, takže to na odvolání dáme. Frčí za mnou svým vozem škoda 120 půjčeným od rodičů, abychom to oslavili. Doráží až o půlnoci se slovy, že jsem si mohla vybrat lepší místo. Byli jsme totiž v poslední vesnici u německých hranic. GPS nebyly. Ale dal to. Přivezl cinzano a oslavili jsme to.

Září 1997

Začínám práva v Brně. Přijali mě také na historii a mezinárodní studia na Fakultu sociálních věd (FSV) do Prahy. To mi bylo líto pustit, protože tam se taky dostal tak každý dvacátý, tak jsem byla půlku týdne v Brně a půlku v Praze. V Praze byl Štír, takže i to byla motivace. Zním ještě další dva blázny, kteří to dělali stejně, a stali se z nás přátelé. Jezdím stopem mezi Brnem a Prahou a na víkend ještě taky za mamkou, takže je to někdy trochu náročný. Na FSV v Praze si po půl roce žádám o přerušení, abych nemusela pořád pendlovat. Mám totiž v plánu na konci školního roku požádat o přestup na práva do Prahy, takže pak zase začnu i s FSV. Tak si trochu vydechnu? To bych nebyla já.

Leden 1998

V dubnu plánujeme se Štírem výlet do Itálie. Chci jet stopem, protože se mi nechce platit 3 000 Kč za autobus. Štír s mamkou se na mě domlouvají a přemluví mě na bus. Rezignovaně přijímám jejich výhrady a vrhám se na brigádu ke 3 kašparům, abych si na cestu vydělala. Nonstop bar je hned vedle práv. 24hodinových šicht se nezaleknu, ale nakonec je to docela nářez. V noci se budím náměsíčná na koleji, slézám z dvoupatrové postele, obsluhuju imaginární hosty a dávám jim kulečnickové koule. Většinou až u pracovního stolu se budím a zjišťuji, že nejsem v práci, ale na pokoji. Ve snaze zamaskovat svou únavu si maluju do školy stíny. Můj upřímný kamarád Petr, který se mnou pendloval mezi

Prahou a Brnem, mi starostlivě říká: „Týjo, Mišo, ty jsi asi hodně unavená, máš úplný kruhy kolem očí.“ Nechávám ho při tom, ale už se maluju jinak. Na autobus nakonec vydělávám a do Itálie frčíme. Týden strávíme podle plánu u kamarádů v Římě a pak se narychlo rozhodneme jet zkusit štěstí ještě na jih. V Amalfi na lázeňské kolonádě nás vyvádí městská policie s tím, že liháč prý není to pravé ořechové. A to jsme se na tu polívku tak těšili. Zalezli jsme tedy pod molo u jedné restaurace a dáváme druhý pokus polévku uvařit. Objevuje nás tam číšník. Dáme se do řeči a nabízí nám přespání, které s díky přijímáme. Je to Angličan a postaral se o nás báječně, pohostil nás místním vínem i limoncellem.

Červen 1998

Mám po zkouškovém. Čech i Říman mi dal zabrat. Dozvídám se, že je mi povolen přestup na pražská práva. Do té doby chci změnit prostředí. Koukám do anonce a nějaká rodina hledá au-pair v Londýně. Volám tam a odjíždím. V buse mi dojde, že jsem si to možná mohla ověřit přes nějakou agenturu, ale když přijíždím taxíkem do milé nigerijské rodiny, přestávám mít pochybnosti.

Unavená usínám, probouzí mě tři malí černoušci. Kde to jsem? Jak mluvit? Hlídám je od rána do večera, protože jsou prázdniny, a je to poměrně veselé. Dvě holky, pět a sedm let, a nejmladší Michael, kterému jsou tři. Ven se odvažují pouze jednou a holky se z hřiště zabíhají k parkovišti. Snad tam to rozbité okénko u auta už bylo, doufám, a chci pádit pryč, ale

to ne, vracíme se a nechávám tam vzkaz. Vybrušuju angličtinu, pomáhá mi v tom i má nová známost Andrew z jižní Afriky. Ještě že spolu vyrážíme o víkendech na výlety, v tom malým kamrlíčku, co mám, se před dětmi moc neschovám. Léto bylo fajn, ale těším se zase do školy a do Čech.

Září 1998

Konečně začínám na pražských právech. Jsem ráda, i když musím opakovat skoro všechny zkoušky, co jsem už dělala v Brně. První půl rok se v podstatě jen učím. Chodím opět i na FSV, což se dá poměrně dobře skloubit, protože už je to jen pár stanic tramvají. Na právech člověk nemusí zase tak moc být ve škole, je to spíš o přípravě, takže mi brzy zbývá čas na práci v jednom sklářském obchůdku u Václavského náměstí. Mamka dělá ve sklárně a zná majitele. Je to poměrně náročné vzhledem k tomu, že většina artiklů je na těsné půdě, kam se leze po žebříku, ale nakonec se tam orientuji a navrhuji majiteli pár zlepšení. Vydělávám, zlepšuju, také si sem tam procvičím jazyky i s dobrými výsledky ve škole.

AU-PAIR V LONDÝNĚ

Červen 1999

Tak na prázdniny by to zase chtělo jet si vybrousit angličtinu, kór když jsem pořád v kontaktu s kamarády z Londýna a mám tam kde bydlet. Platím si tam tedy jednu soukromou školu a vyrážím. Brzy zjišťuji, že soužití vícero lidí je fajn, nicméně spolubydlení mj. s jedním etiopským spolubydlícím, který se stará o početnější rodinu, není ideální. Hledám si vlastní byt. To ale finančně nedám, dochází mi. Tak si najdu místo zase jako au-pair? To bych měla bydlení i práci. Koukám do místních novin. A hele, vidím inzerát, že hledají au-pair i s ubytováním, a dokonce je to ve čtvrti, kde chodím do školy. V Jablonci by to nebyla tak velká náhoda, ale vzhledem k tomu, že jsem předtím do školy jezdila přes hodinu busem přes celý Londýn, fakt, že rodina hledající au-pair, je zrovna za rohem od mé školy, je opravdu supernáhoda.

Po telefonu je paní moc milá a prý se jmenují jako nějakí ptáci. Rozumím holuby. Hledám tedy v dané ulici zvonek se jménem Pigeon. Aha, jsou to ušlechtilější holubi, hrdličky, tedy Dove, jako to mýdlo. No jo, to paní říkala také. Přicházím do řadového domku. Vítá mě krásná mladá maminka Claire se starším kultivovaným a ještě milejším pánem Andrewem. Tříletá holčička Florence se schovává za skříň. Sedíme venku na malé vybetonované zahrádce, popijíme víno a povídáme si. Chvilku si hraju s Florence, jezdíme na tříkolce, je milá a zdá se, že mi i rozumí. S pánem si povídáme i o po-

litice a říká, že pokud si mě vyberou, těší se, že bude mít alespoň s kým diskutovat. Uběhne hodinka a zvoní zvonek, přichází další uchazečka.

Vše vypadá super, práce v domácnosti poměrně málo, nechtějí vaření, v podstatě jen dovést Florence do školky a ze školky, takže bych i stíhala svoji školu. A super peníze, krásný pokojík v podkroví i s vlastní koupelnou a super milí lidé.

Zvoní telefon. Běžím k němu, čekám ještě v černošském bytě v osklivém paneláku a slyším Claire jak říká: „Tak jsme všechno zvážili, viděli mnoho kandidátek, a vybrali jsme si tebe.“ Milčím. Teď asi přijde nějaké ALE, protože je nějak moc milá. A to je podezřelý, protože z Čech znám hodně ALE. Ptá se: „Jsi tam, Michaela?“ No, jasně, že tam jsem. „Takže mě berete?“ No, to je super. Mám obrovskou radost. Můžu se odstěhovat do krásné čtvrti, do krásného domu přímo u školy. To bych nevymyslela a z ČR bych takovou úžasnou rodinu také těžko hledala. Slíbila jsem Claire, že zůstanu minimálně půl roku, i když jsem nevěděla, jak to skloubím s právy.

Claire mi zpětně říkala, že byla překvapená mou reakcí. Čekala, že budu více nadšená, když mi oznamovala, že mě berou. A já byla, a jak, jen jsem očekávala to ALE. A ono naštěstí nepřišlo. Asi bude lepší v životě očekávat příležitosti než nějaké ALE, píšu si za uši.

V Londýně i u Dove se mi moc líbí. Ráno vstávám v sedm, obléknu sebe i Florence, celá rodina se nasnídáme a já vedu Florence do školky. Je podél silnice v Parsons Green, směrem na Fulham, tak deset minut od domu. Předtím jsem

ještě naházela nádobí do myčky a zapnula pračku. Až se vrátím, hodím prádlo jen do sušičky, udělám si kaččo a mrknu na úkoly do školy. Do soukromé jazykové školy chodím denně od 12 do 15 hodin, což si zvládám doplatit z týdenního kapsného, jelikož jsem ji měla zaplacenou pouze na letní tři měsíce. I časově je to tak akorát. Po škole mám ještě čas posedět s kamarády ze třídy. Jsme bezva parta: Brazilka, Italka, Číňanka, Turek, Korejky, Thajka a Francouz. Učí nás báječný Angličan. K narozkám mu kupujeme Teacher's Whisky, protože nám to přijde vtipné, teprve později zjišťuji, že to je levná whisky, ale oslavenec to na sobě nedal vůbec znát a měl obrovskou radost.

Po škole vyzvedávám Florence a večer v 19 hodin, když se Andrew vrací z práce, mám volno. Tak co s večery? Kousek od domu, naproti škole, se mi líbí francouzská restaurace Café Rouge, tak se tam jdu zeptat na práci. Na víkendy a na večery by mě prý brali. Super. Učím se francouzská jídla a jejich manýry. Hlavně se zeptat každého klienta hned při jídle, jestli je všechno v pořádku. Je to tam docela fajn a vybrušuju si angličtinu i takto.

Listopad 1999

Mám díky Claire nový sestřih i barvu. Dělá totiž pro nějaké módní časopisy, z nichž jeden je Hair, kde dělají takovou tu přeměnu. Claire mi ji nabízí opatrně, prý abych si nemyslela, že mi to nesluší a potřebuji změnu. No, u kadeřnice jsem nebyla víc jak půl roku, služby jsou v Londýně drahé

Po přeměně v Londýně

a dát týdenní kapesné za holiče mi zatím přišlo zbytečné. Přijímám tedy její nabídku a frčím do centra města na focení. Shodou okolností jsem zrovna byla na párty, takže mě na fotku „před“ nemusí ani moc upravovat, když vypadám tak unaveně. Bere si mě do ruky tým profesionálů, obléknou mě, nalíčí, udělají ruce, sestřih i barvu vlasů a domů ještě dostanu přípravky na vlasy. Super. Claire mi za měsíc nese s nadšením pár výtisků Hair, abych se mohla doma pochlubit. K Vánocům pak dostávám zarámovanou fotku z přední strany obálky časopisu. Jsou prostě milí.

Prosinec 1999

Je začátek prosince, miluju ten předvánoční čas. Londýn svítí. Volá mi mamka, že mi neschválili přerušení studia na pražských právech. Budu tedy muset zpět, na zkouškový. Rodina se mnou ale počítá na další půlrok. Jsou tím zaskočení, že budu muset odjet. Claire je však vynalézavá, nechce o mě přijít. Najít někoho spolehlivého k dítěti není přece jen tak jednoduché. „Michaela, my jsme přemýšleli, že bychom ti tu zaplatili studium práv a adoptovali tě, abys tu měla po- bytové oprávnění a do toho mohla i pracovat.“ Jo jo, ČR ještě nebyla v EU, a možnost práce pro nás tu byla omezená.

Nelení, a hned mi dává prospekty pár soukromých právnických škol. Jsem touhle možností nadšená, protože v té době mám pocit, že v ČR to nemá cenu. Na Vánoce letím domů a říkám to našim. Jsou tomu rádi. Mamka se trochu bojí, jestli to všechno zvládnou, chodit tam na práva, starat se o Florence

a případně si ještě přivydělávat. No, ale to bych nebyla já, kdybych si tyhle okolnosti připustila. Jdu do toho po hlavě.

Leden 2000

Po Vánocích letím zpět do Anglie. V letadle podávají alkohol zdarma, tak neodolám dvěma sklenkám vína. Až na imigračním si uvědomuji, že jedna sklenice alkoholu ve vzduchu znamená minimálně dvě sklenice na zemi. Přísná paní na imigračním si listuje mým pasem a něco se jí nezdá. „Nějak tomu nerozumím, máte studentské vízum, a přitom mi přijde, že děláte v Anglii au-pair.“ V hlavě mi bliká alarm a začínám zmatkovat. No jo, přijela jsem tam původně na studentské vízum, protože jsem měla zaplacenou jenom školu. Se studentským vízem můžete 20 hodin pracovat, a tak jsem pracovala v Café Rouge. Jako au-pair bych tu byla nelegálně? Že by to šlo započítat do těch 20 povolených hodin, mi nedošlo. Říkala jsem si, že úřednice nesmí přijít na to, že jsem au-pair, jenže to ji očividně zaujalo nejvíc. Neschopná argumentovat jsem se pod tíhou emocí zbystřených alkoholem rozbřečela, což imigrační úředníci přidalo na podezření i horlivosti. „Pojďte prosím stranou i se svými zavazadly.“ Ta hbitě otvírá a probírá se jimi. Objevuje můj zápisník, bere si ho stranou do prosklené kukaně a mě nechává péct se venku, pěkně na očích. Brečím. Mají i můj mobil, takže nemohu zavolat rodině, která na mě čeká na letišti. Prý mě nechali i vyvolávat. Zpětně se dozvídám, že volají na všechna čísla z mého mobilu, která považují za důležitější, či která mám poznamenaná v diáři. Korunu tomu dá Claire. „Máme tady

Michaelu Suchardovou,“ říká jí úřednice do telefonu. „Jo, myslíte naši au-pair,“ šveholí Claire, které se očividně ulevuje, protože si o mě už dělali starosti. „No, prý je všechno možné, ale jenom ne au-pair,“ končí úřednice se smíchem hovor.

Asi po pěti hodinách mě pouští na měsíc do Anglie bez pasu, ať si prý rozmyslím, jestli proběhne soudní řízení ohledně platnosti mého víza a mých pobytových práv. Nebo se sbalím a vrátím se domů. Sedím zdrchaná ve svém podkrovním pokojíčku a volám do Čech. Tam mají radost. Prý to asi tak mělo být, že by to pro mě nebylo úplně dobré. A je pravda, že anglické právo je v ČR i ostatní kontinentální Evropě trochu k ničemu, protože to je jiný právní systém. Takže všechno zlé je přece jenom nakonec dobré.

Ale to si teď fakt nechci připustit. Měla jsem sen. Že budu někdo. Mrzí mě, že musím opustit tuhle báječnou rodinu, kde mě mají natolik rádi, že by mi i zaplatili práva. Volám pro radu na konzulát, píšu všude možně, a nakonec z toho vyplývá, že soudní řízení bych asi projela. Sice jsem pracovala pod 20 hodin týdně, což se slučovalo s mým studentským vízem, ale u pracovního úřadu jsem jako legální práci měla nahlášené pouze Café Rouge, zatímco práci au-pair, kterou jsem si našla sama, jsem nikde nenahlašovala. Jde o formalitu, ale Angličané jsou na dodržování pobytových formalit drsní. Takže jsem nakonec nucená přijmout skutečnost, že sen o studiu práv v Londýně končí, a já pojedou domů. Na letišti mě až k letadlu vede policie (busem nesmím jet), aby viděli, že skutečně opouštím území VB, a já letím vstříc nadějným českým zítřkům.

USA

Červen 2000

Úspěšně jsem zvládla další rok na pražských právech, ale v létě chci zase někam vypadnout, říkám si. Přivydělat si, rozšířit obzory. Kamarád mi doporučuje program Work and Travel, se kterým můžete až půl roku legálně pracovat ve Státech. Je to pro vysokoškolské studenty. On sám byl v Estes Park v Coloradu, pracoval pro Grubsteak, steakovou restauraci a byl spokojený. No, tak aspoň vím, že ta restaurace skutečně existuje, říkám si, když si zamlouvám vše potřebné na cestu. Babička s mamkou mi půjčují na letenku i na program, stálo to něco kolem 20 000 Kč. V kapse mám 70 dolarů a k tomu mi něco ještě přidává ségra s přítelem, se kterými se vidím při přestupu v Londýně. Totiž když jsme s Claire řešily, kdo bude dál hlídat Florence, domluvily jsme se nakonec, že mě zastoupí moje sestra. Ta se díky tomu s tímto přítelem potkala. Dodnes jsou spolu, jsou sezdáni a mají děti.

Z Denveru jezdí do Estes Parku, což je asi hodinu a půl cesty do hor, taková větší dodávka. Na tu naskočím a veze mě na adresu, kde mám bydlet. Je tam pár Čechů a dvě Bulharky, které kouří jednu za druhou. Prý tam jsou myši. A zrovna pod mou postelí je pastička, protože tudy se prý dostávají do domu. Mě z toho snad klepne, z myši mám hrůzu. Bože! A to tu mám být celé léto. Snad alespoň práce bude dobrá.

Druhý den vstávám úplně v mrákotách, ještě jsem si asi nezvykla na časovou změnu, a běžím do Grubsteaku. Příroda nádherná. Na hlavní křižovatce stádo sobů. Zezačátku je opatrně obcházím, později se jich už nebojím. V Grubsteaku dělá pár Amíků, kteří v tom umí chodit a poprat se o stoly. Aha, dochází mi, budu vlastně placená podle spropitného, takže čím více stolů obsloužím, tím lepší to bude. Jinak dostáváme tak dolar a něco na hod'ku, což je pouze symbolické.

Není moc klientů, prý byly někde v okolí požáry, tak sem moc nejezdí turisté. A město je z turistů živo. Hrouším se. Přece jenom sem jedu hlavně kvůli výdělku. A musím zaplatit to, co jsem si půjčila. Je to dost náročné. Ségra i mamka mě po telefonu přemlouvají, ať se vrátím, že přece nemusím všechno vždycky vydržet. Ale já to nechci vzdát. Koukám se ještě po jiné práci. Začínám tak rána v hotelu Stanley, kde se odehrával kultovní horor Shining. Abych unikla tomu svému bydlení s myšima, do hotelu se stěhuji, pro zaměstnance je bydlení zadarmo. Bydlíme ovšem v takové jednoduché ubytovně mimo hotel, a většinou jsou tu Irové kouřící trávu. Včetně našeho manažera. Vůbec nechápu, že ho vedení neprokokoulo, ale asi tam kouří všichni. Poznává se to na očích. Já byla jen nevyspalá, pracovat od pěti ráno jsem vydržela jen tak měsíc.

Servíruju snídaně, je to tam dost nóbl, jsem z toho trochu nervózní. A hlavně praštěná, protože i v Grubsteaku se práce docela rozjíždí, a tam končím v jedenáct večer. V pět ráno si tedy připadám, jako když mě někdo praštil palicí po hlavě. Ještě tak neděle jsou fajn, to jsou brunch. A lidi dávají více dýšek, jinak ani tady nic moc nevydělávám.

Obsluhuji v Grubsteaku

Beru si tedy ještě přes obědy jednu mexickou restauraci. Dýška taky nic moc, ale zase máme zadarmo jídlo a pití, takže si po každé šichtě dávám své oblíbené fajitas a margaritu. A na odpoledne pádím do Grubsteaku, kde začínají být večery v plném proudu. Zkusila jsem taky práci asistenta v Safeway, kdy stojíte na konci kasy a skládáte lidem věci do košíku. Nevěříte? Fakt to tak ve Státech bylo. Aby se lidé nenamáhal. Naskládali jsme jim to do košíku, oni si mezitím povykládali s paní za kasou, a pak jsme se jich zeptali „Chcete to, madam, odvézt do auta?“ Naštěstí většina zákazníků říkala, že ne, a když řekli ano, tak zas dali dýško a člověk se aspoň prošel venku. Tam jsem ale moc dlouho nevydržela. Grubsteak začal dobře vydělávat, začali jezdit turisté, a já se už zaběhla. Byla jsem rychlá a uměla jsem si sjednat pořádek, aby mě brali jako sobě rovnou. Nakonec jsem soustředila síly už jen na Grub a na výděly tam. Ze Safeway jsem se totiž navíc dozvěděla, že nemohu dostat výplatu, ale nechali mě aspoň zadarmo vyvolávat fotky.

V Estesu napadl sníh. Na kole se do práce už jezdí špatně. Naštěstí začínám bydlet v jedné chatě, kde jsou i dva Češi, kteří mě cestou do práce berou autem. V Grubsteaku zůstávám až do října. Varují nás, že se začínají stahovat medvědi, což mi na klidném spaní v chatce nepřidává. Ostatní personál už odjel, zůstávám jen já a majitelka. Přestože už chodí méně hostů, máme se co ohánět. Výděly jsou více než slušné. Vyrážím na nákupy a v outletech pořizuji spoustu věcí i dárků. Těším se na cestování na závěr.

Listopad 2000

Přijel kamarád, půjčujeme auto a vyrážíme na cesty. Z Colorado jedeme na západní pobřeží a zpět, celkem asi 10 000 km. Cestou navštívujeme Grand Canyon a všechny národní parky. Uchvátily mě. Jedeme přes Las Vegas, Los Angeles, San Francisco, nádherná. Cítím se svobodně a těším se i na návrat domů. Těším se, až budu moci zase studovat, a ne jen pořád fyzicky makat. Byl to někdy záprah. Člověk se musel pořád usmívat, Amíci si na to hodně potrpí. To mi ke konci už moc nešlo, jak jsem byla hodně unavená. Takže když se mě ptali, jak se mám, tak jsem po pravdě říkala: „Jsem unavená, pracuji tu celé léto, snažím se, aby zákazníci byli spokojení a teď už se jen těším zpátky do ČR a do školy.“ Upřímnost dokázali k mému překvapení ocenit a dávali mi ještě větší dýška.

Červen 2001

Mám státnice, hurá. Už mi z té hromady učení fakt začíná hrabat. Máma s tátou se smějí, že už chtěli volat psychiatra. No, byl to záhul. Že já si to vždycky tak beru. Asi jsem přehnaně zodpovědná. Ale asi se mi to vyplácí, většinou se mi daří. Mamka mi říká, že vždycky před každou zkouškou šílím, a pak to dám za jedna či za dvě. No to mi tedy řekněte, kde se to ve mně bere.

STUDIA VE STOCKHOLMU

Srpen 2001

Dozvídám se, že jsem prošla výběrovým řízením na naši právnické fakultě a mohu jet jako Erasmus student na rok do Stockholmu. Je to výměnný program, který tu existuje už před vstupem ČR do EU. Pomohlo mi, že jsem si vybrala diplomku na téma z evropského práva. Budu tam jediná Češka. Tedy vím, že právnická fakulta tam má jen jedno místo pro české studenty, tak budu aspoň muset mluvit pouze anglicky.

Balím si obrovskou tašku, co nosí hokejisti, kterou jsem si pořídila ve Státech. Ve Švédsku je draho, a tak si vezu i müsli tyčinky a čínské polévky, protože nevím, jak to tam budu finančně zvládat. Jedu busem, takže mohu mít i velké a těžké zavazadlo. Cesta trvá 27 hodin, příjemnou změnou jsou čtyři hodiny na trajektu. Jsem v napětí. Jaké to tam asi bude? Poprvé jedu do zahraničí „na úrovni“. Tedy studovat právo, a ne jako servírka či au-pair.

Při příjezdu na mě u autobusu čeká mentorka. Když mě vidí s tou obrovskou taškou, rozhoduje, že si vezmeme taxi. Tak snad to zvládnou zaplatit, ale asi bychom se fakt sedřely. Stípkó je asi 450 euro, z čehož si mohu zaplatit luxusní kolej. Mám pokoj pro sebe i s vlastní koupelnou. Náhdera. Patro je pro 15 lidí, pak společná kuchyň s lednicí a vařičem.

Studuju švédské i evropské právo, baví mě to. Je to nadnárodní, zcela nový právní systém odlišný od práva konkrétních států. Myšlenka EU se mi líbila vždycky. Spojení mocností, které proti sobě bojovaly ve 2. světové válce, ale začaly spolupracovat, mně přišla převratná. Napomáhající míru. Baví mě i mezinárodní veřejné právo, dohody mezi státy a hledání spolupráce.

Zapsala jsem si také předmět evropské finanční a bankovní právo. Učíme se o vzniku evropské měnové unie. Indický učitel nám pro názornost vypráví jeden pokus, který učinili při zkoumání účelnosti eura. Jednomu cestovateli dali 10 000 švédských korun s tím, aby projel všechny EU země. Veškeré výdaje měl hrazené. V každé zemi si měl nějaké peníze vždy jen vyměnit za místní měnu. Když se vrátil domů, měl z toho polovinu. Přitom z této částky vůbec nic neplatil, pouze měnil peníze ve směnárně. Polovina tak padla za směnné kurzy a poplatky.

Leden 2002

Nejvíce se kamarádím s Christianem z Austrálie, je s ním sranda i zábava, ač je celkem mladý. Když pak Christian odjíždí v lednu do Austrálie, a taky ostatní moji nejbližší kamarádi se vrací na konci svých půlročních programů domů, je mi trošku smutno. Náhodou se setkávám s českým profesorem, který do Švédska emigroval a učí tady právo. Pomáhá mi s diplomkou, kterou mám po návratu ze Švédska odevzdat. Jsem nadšená, že mám s kým o právu diskutovat,

a obzvláště nad tím evropským více přemýšlet. Objevují postgraduální roční program zaměřený pouze na EU právo, tzv. LL.M., postgraduální Master of Laws, což je titul, který mi momentálně zdobí jméno vzadu. Spolu s žádostí o přijetí žádám i o stípko, jež by pokrylo životní náklady ve Švédsku, které nejsou nejmenší, ale bez úspěchu. Profesor mi nabízí, že má extra pokoj, prý bych tam mohla bydlet. Nevím, jestli přijmout, či ne. Co mám našetřené, mi na všechno nestačí, a tak ráda bych ještě studovala, takže přijímám. V červnu letím do ČR obhájit diplomku. Jde to lehce. Oproti státnicím již procházka růžovým rájem. Léto si užívám v klidu doma a s přáteli. Taky rodinu jsem hodně zanedbávala. Proto s mamkou přijímáme pozvání do Států, kde pracuje sestra s přítelem. Užíváme si sebe navzájem. Díky nim jsme viděli New York, Washington, východní pobřeží a zajeli i k niagarským vodopádům.

Září 2002

Vracím se do Stockholmu a bydlím přímo v centru na Drottninggatan, což je tzv. královská cesta. Ve třídě je ještě jeden Čech, Tom, který si na studia také našetřil, jinak Němci a Švýcaři, ti si to mohou dovolit, a pak Číňani a Rusky, kterým to pokrývá stipendium.

Zjišťuji, že bydlení zdarma je sice super, ale spoluzití náročnější. Každý máme jiná očekávání. On je pro mě pan profesor, něco jako otec, a taky možnost, jak se učit a věnovat tomu, co mám ráda. Já pro něho jsem spíše ženská, která se

mi líbí, se kterou by se rád neustále bavil a všechno sdílel. Já ale nechci. Odmítám jeho častá pozvání. Raději se učím, než bych s ním večeřela, kvůli učení tu jsem. Nevládá to psychicky, a začíná mi to tam trochu ztěžovat. Zpětně lidky ho chápu, ale v té době to bylo těžké. Najednou jsem se z hvězdy, která byla díky němu všude zvána na večírky od univerzity i od ambasády, stala pro okolí téměř neexistující. O to více se věnuji škole. EU právo se mi fakt líbí.

Věnuju se mu natolik, že jsem vybrána za Stockholmskou Univerzitu i do týmu v European Law Moot Court Competition. To je soutěž mezi studenty všech evropských právnických fakult. Týmy hrají strany vymyšleného soudního sporu týkajícího se výkladu nejaktuálnějších problémů evropského práva. Moc mě to baví, i když to je fuška. To, že jsem jako cizinka byla vybrána za celou univerzitu, jakož i to, že bychom se jako tým mohli dostat až do regionálního semifinále v Bratislavě, mi dodalo hodně na sebevědomí. Drtí nás hodně. Hlavně co se týče vystupování, schopnosti nenechat se vyvést z míry, argumentace ve stresu, na to na všechno jsme byli v souvislosti s Bratislavou připraveni. Předtím si ale odskočím pro vysokoškolský diplom.

Listopad 2002

Letím ze Stockholmu do Prahy na promoci. Koná se v sále pražského Karolina. Nejsem zde poprvé. Vzpomenu na chvíle, kdy jsem se tady účastnila historické soutěže O poklad Anežky České. Sál je nádherný. A fakt, že je to má promoce,

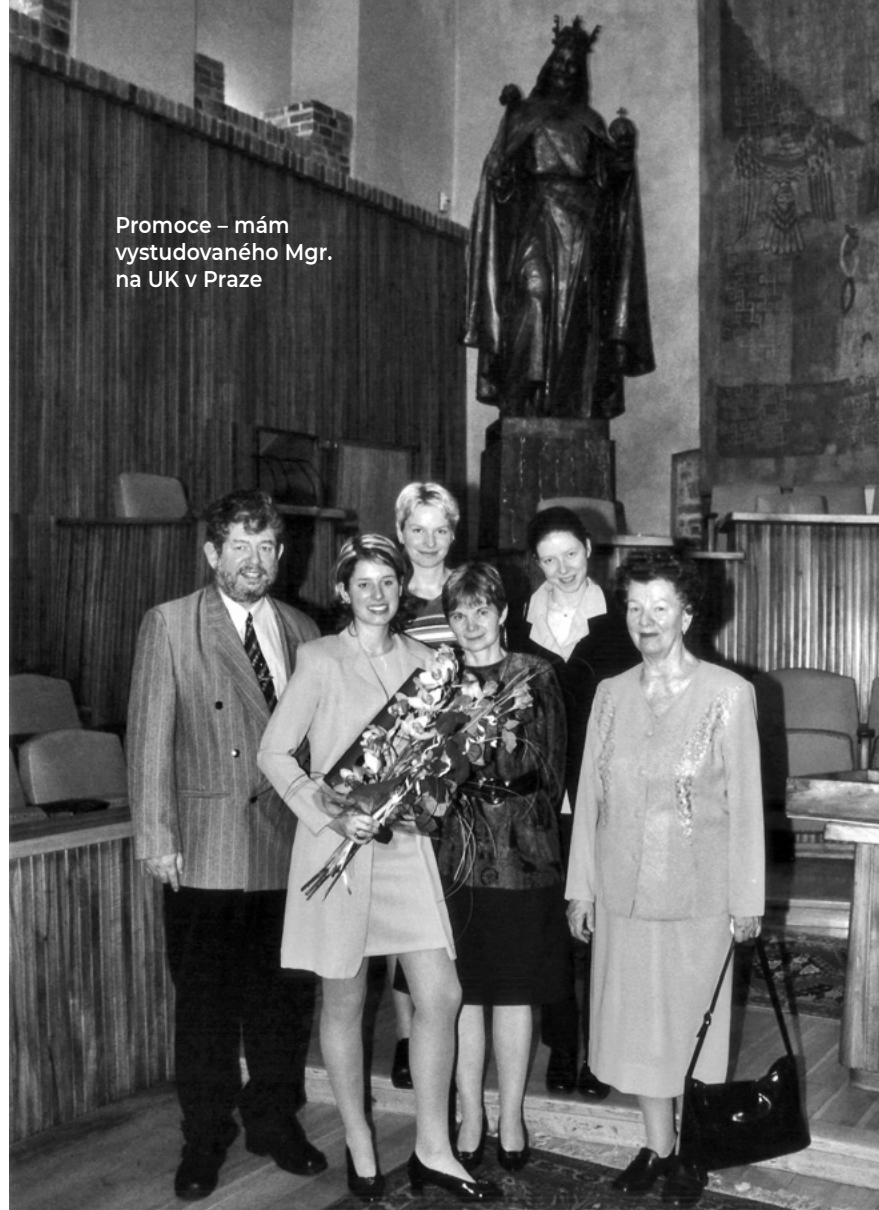
celou krásu ještě umocňuje. Proslov je dlouhý a atmosféra hustá. Alespoň tedy pro jednu studentku, která omdlévá. Nemohu uvěřit vlastními očím, proslov pokračuje, jako by se nic nestalo. Běžím tedy za ní a zvedám ji. Jsem jediná, což vidím pak i na videu, které natáčí táta. Jako by si nikdo nedokázal srovnat v hlavě to, že se někomu něco stalo, a nechtěl se nechat vyrušit z té slavnostní chvíle. Pán předávající mi diplom a potřásající mi rukou s přáním hodně úspěchů dodává „Ať vám ten krásný úsměv vydrží.“ Díky, myslím si, proč by neměl? Vycházíme ven s diplomem v ruce k našim blízkým. Chvilku mi trvá, než pochopím, že se táta divně nasměje, ale brečí dojetím. To je jedinkrát v životě, kdy jsem ho viděla brečet. Štěstí, že jsem to dotáhla až do konce, ač nikdo z naší rodiny nikdy VŠ nestudoval. Mám vystudovaného magistra na Univerzitě Karlově.

Teď mě čeká dokončení studií ve Švédsku, čímž získám titul LL.M. V únoru ve Stockholmu také finalizujeme podání v právnické soutěži. Pracuju ve dvojici s Dánkou Camillou, posledních 24 hodin jedeme v kuse bez spánku. Za měsíc se dozvídáme, že náš celý čtyřčlenný tým postupuje do regionálního semifinále v Bratislavě.

Březen 2003

Letíme do Vídně a jedeme busem do Bratislavy. S radostí si uvědomuji, že slovenštině stále perfektně rozumím a cítím se tam jako doma. Do prvního kola za nás nastupuje Camilla a Hans. Druhý den je finále, prý mám nastoupit já. Nespím

Promoce – mám
vystudovaného Mgr.
na UK v Praze

skoro celou noc. Připravujeme se. Ráno si už posté čistím boty, protože mě doma učili, že čisté boty jsou základ úspěchu, a nabízím Camille svou cestovní houbičku, na kterou jsem náležitě hrdá. Už posté mě odmítá s tím, že má boty čisté, a říká, ať už s tím přestanu. No jo, jí je to jedno, má sebevědomí na rozdávání.

Jedeme busem do soudní místnosti, je plná studentů bratislavských práv. Fandí mi, protože ví, že jsem Češka. Začínáme. Nevím jak, ale obhajuji naši pozici jako lev. Mám úplně klidnou hlavu. Jsem prostě dobrá. Soudci se usmívají, jde to jako po másle. A najednou se jeden z nich ptá něco francouzsky. Sakra, tomu rozumím jen částečně. Snažím se ze sebe vytáhnout všechno, co umím, protože tuším, že ten bod, který mi za neznalost francouzštiny strhnou, bude chybět. Udělala jsem, co jsem mohla. Pak nastupuje Dán, není sice tak dobrý, ale umí francouzsky. Vyhrávají, a po právu, vždyť jednacím jazykem Evropského soudního dvora byla francouzština. A my simulovali jednání před ním.

Další rok byla již pravidla změněna a na francouzštině se přestalo trvat. Ale za nás ještě ne. Takže jsme nepostoupili do finále v Lucemburku, protože nám sebrali bod za tu frázi. I tak jsem zazářila, pro sebe i pro ostatní, a měla z toho velkou radost. Úsměvné bylo, že když se mnou slovenské rádio dělalo rozhovor, bylo pro mě těžké mluvit o evropském právu v češtině. Uměla jsem to jen v angličtině.

Květen 2003

Během studia LL.M. jedeme na školní výlet do Bruselu. Moc se mi nechce. Hlavně kvůli tomu, že to je docela drahé, a já už nemám moc peněz. Většinu, co jsem si vydělala v Americe, už jsem v průběhu roku využila. A to jsem ve Švédsku žila dosti šetrně, a sem tam jsem si přivydělala menší práci. Nakonec jsem jela. Ostatní spolužáci sice letěli letadlem, a já jela 12 hodin busem, ale dala jsem to. Chodíme po institucích, většinou po známých a bývalých žácích našeho vedoucího LL.M. programu, profesora Ulfa Bernitze, který vedl katedru EU práva ve Stockholmu. Jdeme i na generální ředitelství pro hospodářskou soutěž (DG Competition). Přiznám se, že mi právo hospodářské soutěže není nejbližší, ač jste většinou jako advokát v balíku, když se mu v praxi věnujete. Jen mi přijde škoda, že jde více o peníze firem a velké zájmy, ale prospěšnost pro lidi se mi z toho vytrácí.

Sám pán, co nám tam přednášel, je trochu snob. Po jeho prezentaci se ke mně žene český spolužák Tom. „Hele, jak jsme se zapsali do té databáze na práci v EU, pamatuješ?“ „No jo,“ vzpomínám. „Tak jsem mu o tom teď řekl a zeptal se ho, jestli by pro nás třeba neměli práci. Že prý se nám ozvou.“ Odpoledne volá paní z oddělení lidských zdrojů, ať se zítra přijdeme ukázat.

Již pohovor začíná zajímavě. Denise se líbíme, a tak nás pošle na dvě místa, kde bychom se mohli hodit. Nejdřív jdeme na antitrust (protikartelové oddělení) k jedné Italce. Dělaljí i jeden případ, na který jsem psala seminárku, tak si o tom

popovídáme. Jinak se jim ale prý do týmu nehodím. Vracím se tedy šedými chodbami zpět na vyzpovídání přímo k šéfovi lidských zdrojů, takovému sympatákovi, a ten se mě na rovinu ptá, proč by mě měli vzít. Líčím mu svůj život. Jak jsem byla zapálená basketanda a dostala se svou dřinou na basketbalový gympl do Prahy. Jak jsem chtěla bojovat za spravedlnost, a proto se rozhodla studovat práva a dostala se tam.

Šéf z lidských zdrojů mě nadšeně poslouchá a pak se mě ptá, kde bych chtěla pracovat. Musím si vybrat z hospodářské soutěže, tak vypálím state aid (veřejná podpora), protože mi přijde, že jde o rovné podmínky pro všechny firmy a právě o to, aby stát reguloval podporu velkých i malých podniků a nedával dle libovůle jen vyvoleným podnikům, což mi v tu dobu přijde nejvíce užitečné.

A vida, nový e-mail. Na konci května mi píše Denise, že mi prý Evropská komise nabízí práci. A ptají se, zda chci začít v červenci nebo v srpnu 2003. Nemohu tomu uvěřit. Co nejdříve, znělo mi v hlavě, už potřebuji mít z čeho žít. A taky, aby si to nerozmysleli, hlodal mi červíček vzadu v hlavě. Odpovídám tedy skoro bez rozmyslu, že ráda přijímám nabídku práce, a to již od července. V červnu budu totiž mít dokončené vzdělání LL.M. a od července jsem volná. Denise souhlasí, jenom prý mám ještě do té doby přiletět do Bruselu, že se mnou potřebují něco probrat.

Červen 2003

Před cestou do Bruselu se raději připravuju a čtu si o EU. Kdyby mě náhodou ještě chtěli zkusit, říkám si. Letí i Tom. Přicházím na generální ředitelství pro administrativu a paní po mně chce vidět zdravotní osvědčení a diplom. Nic víc. Ukazuji ještě další dokumenty a očekávám, kdy mi řekne, tak teď jděte před zkušební komisí do další místnosti. Nic takového se neděje. Loučí se se mnou, že tedy je všechno v pořádku, a ať se dostavím v červenci do práce. To je jako všechno? A to mi kvůli tomu platili letenku? No dobrý, smějeme se s Tomem venku s úlevou. Tom je z toho tak nadšený, že mě zve na sendvič.

BRUSEL – JAK JSEM ZÍSKALA I OPUSTILA ZLATOU KLEC

Červenec 2003

Jedu do Bruselu. Otvírá se mi nová životní etapa. Spoustu věcí se budu muset učit. K tomu patří i práce v klidu, vystupování. Roky jsem dřela, všechno mám našprtáno. Ted' je tady realita, tvrdá zkouška života, kdy nejde jenom parafrázovat, ale žít, co jsem se naučila. Ted' je tady chvíle, kdy je čas to celé skloubit dohromady. Teprve až v průběhu práce mi dojde, jak zúročit nabyté zkušenosti a jak pracovat efektivně. Zezačátku se snaží člověk působit dobře na své okolí a zaměstnavatele, a teprve pak se naučí dát to nejlepší ze sebe přirozeně a být součástí týmu.

Začínám v Bruselu jako tzv. auxiliary agent, tedy dočasný agent pro úkoly rozšíření EU. Myslím, že jsem vlastně ani netušila, kolik budu brát, bylo mi jako správné a skromné Češce hloupý se na to zeptat. Jen si pamatuji, že na rozlučkovém večírku ve Stockholmu jsem se přiočila radovala, že konečně budu moci finančně pomoci mamce a sestře. Švagr mi povídá, že budu mít aspoň na ubytování a jídlo a že získám zkušenosti. No, bylo na ubytování i jídlo, a ještě na mnohem více. Tolik peněz jako pravidelný příjem jsem nikdy neměla, pokud nepočítám servírování ve Státech. Jenže při tom servírování jsem alespoň měla dojem, že si ty peníze zasloužím, že jsou vydřené, zatímco v Bruselu se tento pocit zpočátku moc neobjevoval. Dozvídám se, že můj čistý plat

bude 3 000 eur s tím, že prvních šest měsíců, či rok, dostanu jakýsi příplatek za přestěhování, takže vydělávám skoro 4 000 eur, v té době 120 000 Kč. Německý kolega se nás, co jsme přišli z nově přistupujících zemí, ptá, jaké je to vydělávat jako německý lékař nebo český prezident... A docela se strefí do černého.

Už při zápisu do práce na oddělení lidských zdrojů potkávám Liberečáka, kterého jsem poznala již na přípravných kurzech na práva. Vypadá to, že v tom umí chodit a ví, jak na to. Ihned po zápisu navrhuji, ať rychle jdeme do našeho oddělení. „Hele, nebudeme nikam pospíchat, dáme si v klidu oběd, jsme tu první den, nikdo nečeká, že hned dorazíme,“ říká on. Na chodbě pak potkáváme direktora, tedy ředitele, což vůbec netuším, co hierarchicky znamená. Liberečák se k němu má, tak bude asi důležitý. Vezme nás s sebou do místnosti, kde právě probíhá unit meeting, taková týdenní schůzka celého oddělení, a máme se představit. Hrůza, zjišťuji, že nevím, co oddělení dělá a jestli já to vůbec umím, jestli oni tuší, kdo k nim přichází, a jestli pro mě vůbec mají práci. No jo, je to moje první důležitější zaměstnání. Nepochází mi, že je zde běžné adaptovat se na novou práci minimálně jeden rok, a o to více se divím, že se můj staronový známý orientuje tak skvěle. Až později se dozvídám, že zde byl na stáži a zná v podstatě celé generální ředitelství.

Naštěstí dostávám jako zaměstnanec na pozici B kancelář společně se stejně vyjukanou začínající Litevkou Evelinou. Vůbec netuším, že se z nás stanou dobré přítelkyně a naše přátelství potrvá i v době, kdy už vůbec nebudu v Bruselu.

Pořád se na něco vyptává, a já ani nestačím odpovídat. Vidím ale, že mám štěstí, protože má dobré srdce a je upřímná a nápomocná. Skromná, ale váží si sama sebe, pracovitá a je s ní sranda. Ještě dnes se směju, když si vzpomenu, jak jsem se jednou narychlo rozhodla jet s Tomem autem na víkend do Čech a neřešila jsem dárky, a Evka se mě dobromyslně zeptala: „Míša, a to je normální si nekupovat u vás doma dárky, když někdo jede na návštěvu?“ Myslela jsem si, že padnu, protože si na dárky potrpím, ale teď jsem řešila tisíce věcí, a prostě jsem zapomněla. Ona tak ťala do živého. Snažím se přesvědčit sama sebe, že doma budou hlavně rádi, že vidí mě, ale přesto jsem ve skrytu duše cítila vinu za to, že dárky nevezu.

Jeden z prvních malých pracovních úkolů, které dostávám, je jít na nějaký meeting a napsat z toho jednání minutes. Vůbec netuším, co to minutes jsou, asi nějaký report, tak tam půjdu, řeknu si. Samozřejmě jsem to nemohla odmítnout, ač se mě finský šéf ptal takovým tím slušným stylem, při kterém to vypadalo, že mohu jít, jen pokud chci. Uvědomuji si, že to zpočátku je asi to jediné, co nováčci dostávají – psaní nějakých reportů, i když ani nevědí o čem, ale asi to svůj význam má. Brusel to od člověka vyžaduje. Záleží sice na práci, kterou děláte, ale meetingy často tvoří i polovinu pracovního času a o každém meetingu se musí psát report. Asi proto, aby ostatní měli dobrý pocit, že alespoň něco děláte. Když už se na ničem konkrétním nedomluví, tak mít alespoň report. To již vypadá fundovaně a sofistikovaně. Nevím jistě, jestli někdo ty reporty vůbec čte. Je pravda,

že mohou člověku pomoci, kdyby si nemohl vzpomenout, o čem se jednalo. Času to zase tolik nezabere. Jenom začátečníkům. Jako mně na tom slavném mém prvním jednání, kde jsem jenom poslouchala, až se ze mne kouřilo, a dělala si poznámky. Bylo to o inkubátorech, což se mi líbilo, malá miminka a podpora života je téma, které mě vždycky zajímalo. Až posléze jsem zjistila, že se jedná o podnikatelské inkubátory, tedy projekty pro začínající podnikatele.

Pak jdeme na oběd do místní kantýny s ostatními kolegy. Kantýna je obrovská, má asi pět druhů jídel, gril, ovoce, salátový a dezertový bar, v podstatě na co si vzpomenete, včetně vína a piva. A vše za příjemné ceny. Jsem nadšená z toho, že si mohu za euro koupit již naporcovaný ananas. Ve Švédsku jsem si během dvou roků, které jsem tam strávila, mohla oběd dovolit jen zřídka, uvědomuji si, když si nesu ták s dobrotami ke stolu. A jeje, jsem ale docela nervózní. Tohle je pro mě velká změna. Jíst v pohodě, důležité konverzovat v angličtině, a ještě k tomu dělat dobrý dojem. Snažit se udělat dojem je zkáza, úplně vás to sevře, nejste přirození a je to na prd. Ale to jsem si v té době bohužel ještě neuvědomila. Zjišťuju, že držím příbor úplně jinak než ostatní. Nejde mi způsobně jíst, všemu rozumět a ještě si to užívat. Jsem z toho oběda docela unavená. Po obědě jdeme do místní kavárny, kde mají kávu za babku. Jeden z kolegů zve všechny ostatní. To je tu zvykem, že pokud oddělení dobře fungují a jsou tým, pravidelně se na kávu scházejí a vždycky jeden pozve všechny ostatní. Mou oblíbenou kávou se stane lait russe, tedy v překladu ruské mléko, což je prostě naše

kafe laté. Připadám si jak v jiném světě, mám vysoké příjmy, a přitom ceny jsou přijatelné, že nebudu muset tolik utrácet.

Zjišťuji, že přes léto není skoro žádná práce. Nevím, proč nás v tomto termínu nabrali. I když pro mě to byl aspoň klidný začátek. S Evelinou chodíme každý den v rámci pracovní doby čtyři hodiny na francouzštinu pro začátečníky. Hodně se tam nasmějeme. Evelině to i docela jde, mně už hůř, ale comme ci comme ça (tak tak). Francouzština mě baví, ač je pro mě těžší, než jsem čekala. Na jazyky prostě člověk buď má vlohy, nebo nemá. Mé původní odhodlání, že se ji naučím za šest měsíců, mě poměrně brzy opouští. Zatímco Evelině, která má na rozdíl ode mě hudební sluch, jdou jazyky samy, já je musím dřít. Proto jí má Madame Godaux, která nás francouzštinu učí, více v oblibě. Jak později zjistíme, je také pouze dočasný agent, a jednou se s námi přijde rozloučit s tím, že s ní Komise prostě ukončuje smlouvu, z čehož je očividně zdrcená. Vzhledem k situaci nám zdánlivě paradoxně kladla na srdce „Nebudte v téhle zlaté kleci moc dlouho.“ Jestli tím myslela, že se pak špatně opouští, nebo že v ní člověk štěstí nenalezne, jsem v té době ještě netušila.

Také chodíme na kávu a seznamujeme se. To, že jsme mladé a z východní Evropy, se jeví jako velká výhoda, neboť nás s Evelinou stále někdo zve. Jeden Ital, který nás zve hodně často, má narozeniny, a zve nás k sobě domů na sobotní párty. Bydlí ve velkém bytě hned vedle Palais de Justice, justičního paláce. Předtím jdeme na místní trh vybrat dárek. Za pár euro mají krásné květiny, tak kupujeme obrovskou kyticí. Když mu ji předáváme, poznáváme jeho přítelkyni,

o které se nikdy nezmínil a která je z nás trochu nervózní. Pobavilo nás, že si očividně myslí, že jejího Itala balíme. A my přitom chtěly být jen společenské. Byt je krásný a rozlehlý. Jeho součástí je i malý vnitroblok na posezení, který je kluzký po dešti. Stojíme tam, a najednou nám padá k nohám Němec Stefan, jak se nám představuje. Takový dobrosrdečný chlapík, se kterým se stáváme na dlouhou dobu přáteli.

20. července máme na generálním ředitelství pro administrativu trénink pro začátečníky o tom, jak bychom se měli a neměli jako zaměstnanci EU chovat, abychom neporušovali kodex loajality. I přesto, že jsme prozatím dočasní agenti, snaží se nám to vštípit už od začátku. Probíráme jednotlivé situace a jak se v nich zachovat. Připadá mi, že jsme v kleci. Pokud se opijeme a budeme debatovat o EU, jsme na hraně, protože porušujeme kodex. Ach jo, snad mám tak silnou morálku, abych věděla, jak si v jaké situaci vést. Jsem přece zodpovědná Češka, a ne žádná blbka. Uvědomuji si závazky, které touto prací i životním stylem přebírám! Ale na pocitu svobody mi to nepřidává. Právě naopak, jeho absence a nemožnost jednat sama za sebe mě v podstatě provázely po celou dobu mé práce v Bruselu. Jsem člověk akční a iniciativní. To se ale bohužel na euroúřednických necení. V podstatě nesmí dělat žádné vlastní profesní rozhodnutí. Očekává se, že budete poslušně vykonávat drobné svěřené úkoly.

Srpen 2003

Čtyři noví agenti pro rozšíření – Evelina, Tom, šprtoun Liberečák a já jsme celí pryč z toho, že tu můžeme pracovat, držíme pospolu a chováme se vzorně. O to více jsme s Tomem zděšení, když vyrážíme na výlet do Arden, kde nás Liberečák potě, co v lese založil oheň na buřtíky a zaslechl požární sirény, okamžitě opustil se slovy „Musíme se rozprchnout, plížte se a sejdeme se u auta“. Už jsme skoro viděli novinové titulky „Tři Češi podpálili Belgie, a kvůli tomu nemohou nadosmrtní pracovat pro EU.“ Nakonec to dopadlo dobře, auto i skauta jsme našli a cestu do Bruselu taky. Dlouho potom jsme si ho dobírali, že zpanikařil.

Září 2003

V oddělení fiskální veřejné podpory, kde pracuji, se zabýváme daňovými zvýhodněními, která se na první pohled netváří jako státní podpora, ač jí jsou. Zkoumáme daňové systémy zemí, kde se taková zvýhodnění schovávají, a musím říci, že je to dost technicky náročné.

Za mentora mám outsidera Pedra. Sem tam mi dá i případ nahlášené veřejné podpory, a my pak zkoumáme její soulad s EU legislativou. Zkoumají se stále stejné věci a existují již vydaná rozhodnutí, takže v podstatě jen jedu a odškrtvávám jednotlivé kolonky. Jde mi to hrozně rychle, jsem lačná práce. Pedro toho ale sám taky moc nemá, tak mi říká, ať jsem klidná a nehrotím to tak. Jak mám ale být klidná, když do-

stávám tolik peněz, a přitom někdy nemám do čeho píchnout? To mě hrozně irituje.

Kamarád Stefan mi radí, ať řeknu svému šéfovi (Head of Unit), že nemám moc práce, ať mi něco dá. Říká mi také, ať se nedivím, že nebude šéf ani vědět, zdali jsem právník, či ekonom a jakými jazyky mluvím. Přejde mi to šílené, nabrali mě a platí mi takové peníze, ale ani můj nadřízený, který nemá pod sebou zase tolik lidí (v oddělení je nás tak 20), že by nevěděl, kdo vlastně jsem? Bohužel se zdá, že to je pravda. Komise, resp. EU, má těžká a náročná konkurzní řízení, ale když už jste jednou tam, nemusíte nic dokazovat. To stačí prostě jenom pracovat, nic nepřehánět, nepřetrhout se, ale pomalu a jistě vykonávat drobné úkoly a časem třeba přijdou úkoly větší.

Zatím chodím za Němkou Martinou, která dělá spíše administrativní práci a zadává určitá rozhodnutí do databáze. Pomáhám jí s tím. Je překvapená, že mi to jde tak rychle a že se mi do toho chce. „No, chce,“ říkám jí, „vždyť jsem tady, abych pracovala.“ A takhle vidím aspoň nějaké výsledky.

Jsem nadšená, že mám takovou dobrou práci. A jsem jim tak vděčná za to, že mne vzali, že bych klidně dělala cokoliv, jen abych měla pocit, že si ty peníze zasloužím a že oni si dobře vybrali. Práce moc není, takže pečlivě studuji vše, co naleznu v naší oblasti, a chodím na všechny kurzy, které generální ředitelství pro hospodářskou soutěž organizuje, i když zrovna v té oblasti nic konkrétního nedělám. Také se snažím mít perfektní kancelář, aby s ní nikdo jiný neměl chudák

moc práce a zařizují, aby vše bylo v pořádku. Prostě šílenost nebo posedlost, jak to přesně nazvat? Přinesu si dokonce svůj vlastní hadr na prach, abych si kancelář uklidila, a když překotně čistím i každé tlačítko na telefonu, někomu omylem zavolám. Evelina ze mne může umřít smíchy. Také se překotně snažím třídit papíry, takže volám asi na deset míst, aby mně doručili ten správný koš, který je na papíry určen, tedy žlutý. No fakt síla. Jsem mladá a plná entuziazmu. Není divu, že po roce takového nepřírozeného nadšení upadnu pro změnu do letargie a nikdo mě nepoznává, hlavně ani já sama sebe. Kde je ta nadšená mladá dívka, která stále chtěla něco nového dělat, do všeho se hrnula a nikdy by neřekla ne? Nevím, kde je jí konec, vše to asi dělala s vnitřním očekáváním ocenění, ale to zvenku skutečně nepřichází, hlavně ne v Komisi, jak časem zjistím.

Stěhuju se z provizorního jednopokojového studia o patro výš ve stejném domě. Je to půdní dvoupatrový byt, kvůli kterému jsem se do domu nastěhovala a čekala jsem, až se uvolní. Vlastně netuším, jak vypadá, znám z něj pouze terasu, která k němu náleží. Nájemník tehdy nebyl doma a majitelka nás tam nechtěla pustit. Kvůli soukromí. No, možná, že to byl trochu marocký trik, aby si mě udržela jako novou nájemnici.

Byt je skoro nevybavený, ale má dřevěnou luxusní terasu s krásným výhledem. Spaní je v patře úplně pod střechem. V noci je mi špatně, zvracím a motá se mi hlava. Mám pocit, že ztrácím vědomí. Komu zavolat? Tady mě nikdo nenajde. Volám si záchranku a vrávorám do přizemí jen v košilce a žu-

V Evropském parlamentu

panu, aby mě nemuseli hledat. V nemocnici mně píchnou něco na uklidnění a nechají mě pár hodin prospat, ale pak mi říkají, že mohu jít domů. Aha, v županu? Nemám s sebou ani peněženku na taxíka. Tom, napadá mě, třeba pro mě přijede. Moc se mu nechtělo, ale nenechal mě v tom. Jede pro mě a já mu klopytám v pantoflích naproti, protože na silnicích je ranní zácpa a potřebuje určitě jet na otočku, aby to stihnul do práce. Fakt divný, ani nevím, co mi vlastně bylo. Že by se mi z Bruselu dělalo špatně?

Říjen 2003

Dneska na unit meetingu bylo zmíněno Švédsko a já přiznala, že trochu švédsky umím. No, nevím, jestli jsem řekla trochu, protože to bylo ve snaze se konečně ukázat, že tu jsem a něco umím. Finský šéf zajásal a dal mi za úkol prostudovat švédský daňový systém a zjistit tam potenciální daňové úlevy. Nejdříve nic, a teď tohle. Řekla jsem si o nelehký úkol.

Listopad 2003

Dostávám se do týmu, který vede jednání s českými bankami a začíná to být zajímavé. V rámci domlouvání rozšíření, což spadalo pod DG Enlargement (Generální ředitelství pro rozšíření), se tehdy mělo jasně za to, že pomoc krachujícím bankám v devadesátých letech se v rámci pravidel veřejné podpory nebude zkoumat pod lupou. Těsně před rozšířením se ale tyto případy dostaly k nám na DG Competition a jednu chvíli to vypadalo, že banky budou muset všechny státem do nich vražené peníze vracet. A to si pište, že jsme tu najednou měli české bankéře na jednání od rána do večera. Asi by to ve finále neprospělo nikomu, tak se nakonec ujasnilo, že tato podpora je považována za tzv. již existující a jako taková v souladu s evropským právem. Jako součást týmu jsem si to však užívala a studovala haldy dokumentů, které nám banky naposílaly.

Zítرا letím na prodloužený víkend do Finska za kamarády, které jsem poznala na studiích ve Stockholmu. Jeden z nich

se mi dvoří, tak alespoň zjistím, co je zač. Přesto sedím v pátek večer poctivě v práci a něco studuju. Mám nohy na stole, protože v tuto dobu už moc lidí v práci není. Kupodivu přichází můj finský šéf něco se mnou probrat kvůli takové menší věci. To je poprvé, co za mnou byl v kanceláři, a já mám nohy na stole. Co si o mně pomyslí? Tak se aspoň chlubím, že letím na víkend lovit soby nebo losy nebo jak se říká těm zvířatům, na která se organizuje hon. Pookřává.

Až když jsem v lese, tak si uvědomuji, že hon neznamená tato krásná zvířata pouze v lese honit, ale že výsledek je hlavně je zabít, což mi dochází až pozdě. A je pro mě dost děsivé vidět pak partu opilých Finů, kteří se radují a mrtvé a stažené losy si fotí. Večer zvracím, myslím, že nejsem typ na zabíjení zvířat. A asi ani do Finska.

Původně jsme si všichni mysleli, že když se osvědčíme jako dočasní agenti, nechají si nás tam. Proto jsme byli všichni snaživí a pracovití. Nemyslí si, že jen a jen proto, ale právě tohle patří ke střední i východní Evropě. V té době tam byli dočasní agenti ze všech deseti států přistoupivších v r. 2004. Poměrně brzy jsme ale zjistili, že to není tak snadné. Abychom tam mohli pracovat déle, museli bychom projít náročným konkurzem na stálé euroúřednické místo. A tak jsme se pilně připravovali. Já tedy určitě, protože to, někdy bohužel, jinak než pilně a na 200 % neumím. Písemný konkurz byl vypsán na prosinec, tak jsem si před ním ještě vzala týden volno a drtila se a drtila.

Prosinec 2003

Zítří se koná konkurz a já zjišťuji, že je v Bruselu stávka. Do té doby jsem něco takového, jako je stávka, neznala. Nepojede metro, a přitom je to hodina cesty, a já se tam nemám jak dostat. Volám si taxíka. Jsou samozřejmě všechny zabrané. Co teď? Napadá mě zavolat kolegyni Martě, která bydlí nedaleko. Prý ji veze manžel autem. Mám to štěstí, že si mě váží a můžu se k nim přidat. S Martou jsme spolu začínaly, nyní je úspěšnou právníčkou v právním oddělení Komise. Mám radost, že se jim oběma daří.

Konkurz je v obrovské hale EXPA u Atomia, kde byla světová výstava v r. 1958. Mně připomíná kravín. Sedí nás v obrovské hale stovky. Začínáme znalostním testem o EU, zaškrťáváme. To je to nejlehčí. Poté přecházíme na to nejtěžší, verbální a numerická logika. Sice už jsem něco podobného dělala na přijímačkách na pražských právech, ale tady je to v angličtině. Daleko náročnější a na každou otázku máme pouze pár minut času. U pár posledních otázek už jen jednu a zaškrťávám dle intuice, jinak to nestíhám. Ještě napíšu eseje, a asi to odpískám. Dostáváme téma. Nemohu věřit vlastním očím, na toto téma jsem psala ve Stockholmu diplomku na LL.M., samozřejmě v angličtině. Tak to asi fakt někdo tam nahoře chce, abych pro EU pracovala, říkám si.

Večer domů přicházím vyčerpaná, ale šťastná. Sbíráám papíry rozházené po obýváku. Hrozně se těším na Vánoce domů do Jablonce. Mám odpracováno, po konkurzu a po dlouhé době si budu moci odpočinout. Ani na fráninu nekouknu.

Leden 2004

Po konkurzu jsem dostala svůj první případ, je z Řecka. Jednalo se o daňové schéma, které jsme našli v řeckých novinách a identifikovali jako potenciální veřejnou podporu. Tehdy ještě členské státy taková daňová zvýhodnění za veřejnou podporu nepovažovaly. Bylo to poprvé, co jsem jednala v případě, o kterém se mluvilo i s komisařem. Když jsem ho dostala, byla jsem tak ráda, že mám konečně pořádnou práci, u které vidím, že se se mnou počítá, že jsem šla do práce i s otřesem mozku. Kde jsem k němu přišla? Pamatuju si, že jsem šla někam na party. Po party mě domů vezl kolega na kole, ale ještě před nočním klubem jsem z něj spadla. Kolem jela nějaká krásná žena, která mě vzala do nemocnice. Pořád mě konejšila, že to bude dobré. V nemocnici mě vyšetřili a propustili domů. Ráno mě ale doma bolela hlava a zvracela jsem. Že mám otřes mozku, mě vůbec nenapadlo. To že mi není dobře, není přece důvod pro to, abych nedorazila do práce. Naštěstí to šéf na mně poznal a poslal mě taxíkem domů.

Únor 2004

„A je to tu, obstála jsem v konkurzu do EU institucí, mám skvělou práci na zbytek života,“ vířilo mi v hlavě, když jsem ve své bruselské kanceláři koukala do počítače, jestli už tam EPSO (Evropská kancelář pro výběr EU pracovníků) dalo výsledky konkurzu. Sice jsem zatím obstála pouze v písemném kole, ale myslím, že na 80 % už to mám v kapse. Když

jsem dala to nejtěžší, cítím, že to ostatní už zvládnou. Brečím. A volám to hned domů. Jsou rádi, ne však tolik jako já.

Mám to, o čem sní stovky dočasných agentů ze všech členských států pracujících pro evropské instituce, dream job s definitivou, zaopatření až do konce života. K tomu osm či devět týdnů dovolené i se státními svátky, které jsou společné pro více EU zemí, což dává dohromady tak 50–60 dnů placeného volna. Poměrně volná pracovní doba s možností práce z domova. Nemocenská ve 100% výši už od prvního dne nemoci, zdarma jazykové i vzdělávací kurzy v pracovní době, pracovní cesty po celé Evropě... Všechno úsilí i dřina se mi zúročí.

Květen 2004

Ač se ČR stává ofiko členem EU a všichni slaví, já se učím ještě na ústní pohovor. Sice jsem si říkala, že to zvládnou a že už se učit nebudu, ale prostě mi to nedá, takže si беру další týden dovolené. Přicházím před pětičlennou komisí. Její předseda mě přátelsky vítá: „Dle vašeho životopisu to vypadá, jako byste pro práci tady byla stvořená.“ To je dobrý začátek. Padají různé dotazy. Nakonec je to těžší, než jsem čekala, přijde mi to, jako bych dělala státnice z EU práva. Vydechnu si, až když se mě ptají na to, jak bych řešila případ českých prostitutek ve Francii z pohledu EU práva. Smějí se a já mám pocit, že to vyjde. No jasná páka, jedná se o volné poskytování služeb.

Srpen 2004

Poté, co jsem se dozvěděla výsledky konkurzu a věděla jsem, že mám v podstatě, pokud budu chtít, práci v EU jistou až do konce svého života a s tím i výhody s ní spojené, jsem jela pár měsíců na vlně euforie. Těšila jsem se, že konečně přijde konkrétní práce pro konkrétní lidi. Nestalo se, a tak jsem začínala být unavenější a plačtivější a do práce nechodila nijak nadšená. Chtěla jsem mít výsledky, věcem rozumět, aby za mnou bylo něco vidět. Ale to se mi nedařilo, úplně zřejmě ne mojí vinou, ta práce tam taková je, ale to já tehdy neviděla. Potkala jsem nového přítele Francka a říkala si, že mi teď vlastně nic nechybí. Mám vše, po čem jsem toužila, a mohu si konečně odpočinout, tak proč nepřichází kýžený dobrý pocit? Cítila jsem se víc a víc unavená a brečela jsem více, než je zdrávo.

Září 2004

Franck mě bere k doktorce, mám nateklé uzliny a trochu se toho leknu. U ní se rozbrečím. Trochu jí povídám, jak se teď cítím, a píše mi léky, po kterých mi prý bude dobře. Nechce se mi je brát, ale myslím, že nakonec po nich sahám. Nevím, jestli se jednalo o vyhoření, o kterém se dnes tolik mluví. Pravdou je, že jsem buď pracovala, nebo studovala, nebo obojí najednou už hodně let bez odpočinku. Ale já taková prostě jsem, uvědomuji si dnes, takže je možné, že jsem spíše v Bruselu nebyla šťastná a nechtěla jsem si to přiznat. Teprve později jsem si totiž uvědomila, že se ne-

spokojenosti nemusím zbavovat. Jak říká moje kamarádka: „Nespokojenost je neustále se vyvíjející děj, díky kterému naplňujeme své touhy.“

Štěstí v neštěstí bylo to, že v Bruselu deprese znali a nedivili se jim. I to mě tehdy na jednu stranu již mohlo varovat, ale tentokrát mi to pomohlo – nikdo z kolegů se nedivil, že jsem najednou byla delší dobu nemocná. Francouzský kolega mě u kávy zcela lidsky podpořil (a to byl tehdy úřadující šéf oddělení, takže přicházel o člověka): „Michaela, co se divíš, prostě jsi hodně pracovala, dřela, učila se na konkurz, jsi v zahraničí, tak si prostě musíš odpočinout, na tom není nic špatného.“ Odpočívat za peníze? To jsem ještě neznala, vlastně ani jedno z toho.

Chtěla jsem hrozně domů. Volala jsem tátovi, že mi není dobře, ale že prý nemohu jen tak odjet, protože potřebuju potvrzení od zdravotního oddělení. Řekl mi, ať se na to vykašlu a jedu, když mi není dobře, a tak jsem jela. V Jablonci mě vzal k MUDr. Stehlíkovi, což je místní psychiatr, který mně dal zase prášky a napsal neschopenku. Na jednu stranu je to úleva, že si mohu odpočinout, ale na druhou stranu mám fakt divnej pocit bejt na antidepresivech. Nejsem blázen. Jen jsem vyčerpaná. No, tak si to užiju. Budu doma, Franck za mnou přijede, když budu chtít, a konečně si po těch letech odpočinu a naberu sílu. To zní dobře. Prášky pak nějak vyřeším.

Leden 2005

Během nemoci mi v prosinci skončila dočasná smlouva. Je mi o hodně líp. Pomalu začínám koukat po volných místech v Komisi. Jsem klidná, nemusím nikam pospíchat. Víím, že seznam lidí, kteří uspěli v konkurzu, zůstává platný minimálně pár let a že mám tedy čas si v Bruselu hledat jiné místo. Ideálně na takovém generálním ředitelství, které mi bude sedět více než hospodářská soutěž. Abyste tomu rozuměli, pokud člověk projde konkurzem, tak mu ještě není garantováno to, že práci dostane, ale musí se aktivně poptávat po místech, kde by chtěl pracovat či poprosit kolegy, aby hlídali interní systém inzerátů volných míst. Ještě se taky musím pochlubit, že z českých právníků jsem se umístila mezi prvními 10 asi ze 70 vybraných s tím, že o právnícké pozice se v tu dobu ucházelo asi 700 českých právníků. V dnešní době vůbec nedokážu odhadnout, kolik lidí se hlásí, víím, že to jsou stovky až tisíce na jedno místo.

Září 2005

Německá kolegyně Susanne z francouzštiny, se kterou byla vždycky legrace, mi hlásí, že hledají někoho na vnitřní trh do pojišťovnictví, kde ona pracuje jako národní agent (to jsou další dočasné pozice v EU institucích, které si obsazují státy odborníky v dané oblasti). Oblast mi přijde opět dost technická, ale z míst, kam bych chtěla (spravedlnost, občanská práva, ochrana spotřebitele), se mi stále neozývají. Čekala jsem na práci už skoro rok, tak jsem jela alespoň na pohovor tam.

S kolegy jsme si sedli, a tak jsem si řekla, že to zkusím a že do pojišťovnictví propluju s vervou sobě vlastní a vše se naučím. Přece to nebude takový vopruz, když to Susanne dělá ráda.

Už při pohovoru se setkávám s Robertem, dalším milým Čechem, která má v té době nohu v sádře. Také se zajímá o místo. Vychází to, oběma nám sdělili, že jsme přijati, a tak začínáme oba nastejno, což je super, protože se mám s kým poradit, svěřit se a zanádat si. Den předtím, než mám začít, mě chytá močák. Další varovné znamení? To nepřichází v úvahu, to rozhodím! Mačkám si akupunkturální body, dávám horkou koupel a ráno nastupuju.

V oddělení máme také super sympatickou Švédku, která má českého tatínka, a tak mluví česky. Mám to štěstí, že je mou mentorkou, a tak mi v práci pomáhá, radí a je úžasné, že umí také pochválit a vyzdvihnout klady. Jako nováčci dostáváme mimo jiné na starost Turecko a Chorvatsko, což jsou v té době země vyjednávací o přistoupení a pracují tedy na sblížení svého právního řádu s tím evropským, tedy také v oblasti pojišťovnictví a penzí. Přistupující země mají na starost nováčci. Pro mě je fajn, že se mohu naučit všechny oblasti, abych jim to byla schopna na různých seminářích vysvětlit. Na druhou stranu to ale vnímám neprakticky, protože za pár měsíců se samozřejmě do všeho nedostanu. I tak si ale myslím, že se mi daří a prezentace Chorvatům a Turkům jsou velice příjemné, publikum přátelské a člověk má prostě z této práce dobrý pocit, protože vidí také zpětnou vazbu (což je právě to, co mi jinak někdy scházelo). V Bruselu jsem však začala hned po škole a po zpětné vazbě jsem hodně prahla.

Říjen 2005

Jedu za sestrou a švagrem do Istanbulu, potřebuju trochu odstup od Francka. Dovolená mi udělá dobře. Potřebuju se z nadhledu podívat na funkční a nefunkční ve svém životě. Ze vztahu s Franckem ke mně proudí nespokojenost, a potřebuju si ujasnit, co chci. Hodně věcí se mi na něm nelíbí, vlastně mám pocit, že je to pořád malý kluk a že na rodinu s ním to nevypadá. I když se mu musí nechat, že když jsme se poznali a já byla nemocná, podržel mě a podpořil. Tak nevím. Bloumám ulicemi Istanbulu. Rozhoduju se, že se vrátím do Bruselu a s Franckem zatím zůstanu. I když to není úplně ideální, je to dobrý člověk a chci nám dát ještě šanci. Letím zpět do Bruselu, Franck na mě čeká na letišti s obrovskou kyticí růží a otázkou, zdali si ho vezmu. „Musím si to rozmyslet,“ říkám mu v slzách. Je mi líto, že ho musím zklamat, ale na sňatek s ním se ještě necítím.

Listopad 2005

Díky práci s Chorvaty jsem dostala pozvání placené organizátory na místní pojišťovací konferenci v přímořském lázeňském městečku Opatiji. Připravovala jsem se i o víkendech a byla docela nervózní, protože jsem měla vystoupit jako jediná odbornice z EU komise na setkání asi 200 pojišťovacích expertů. Bylo to ale nóbl, letěla jsem do Záhřebu a měla jsem soukromého řidiče, který mě vyzvedl na letišti a zase mě tam dovezl, což byly tak dvě hodiny cesty. Konference proběhla v pohodě, až na to, že jsem se pokusila být vtipná

na nesprávném místě. Snažila jsem se totiž vyplnit mezeru při tom, když hledali mou prezentaci na počítači, a zavtipkovala jsem, že ta prezentace je hodně nudná, protože je o pojišťovnictví. Vůbec jsem si neuvědomila, že skoro všichni v místnosti patrně považují pojišťovnictví za záležitost napak extrémně vzrušující.

Také jsem ale zároveň projevila kuráž, když se mě místní úředníci snažili dotlačit k tomu, abych jim potvrdila výklad evropského práva v jejich prospěch. Měli totiž v úmyslu omezit určitým způsobem místní pojišťovací agenty, ale chtěli, aby to vypadalo tak, že to po nich vyžaduje EU. Házet určitá nepopulární opatření na rozhodnutí EU je celkem běžné, ale já jsem se nedala. Když jsem klidným, zato pevným hlasem vysvětlila, jak tomu skutečně je, bylo v sále docela ticho, ale na místní zábavě mi gratulovali, že jsem jim vytřela zrak. Docela to potěšilo. Už ani nevím, jestli nakonec vysílali televizní rozhovor se mnou o odhadech, kdy Chorvatsko vstoupí do EU. Byla to zajímavá doba, jen škoda, že mé sebevědomí nebylo stále moc vysoké, a já si to neužívala tak, jak jsem mohla, protože jsem se dost často bála, abych neřekla něco, co není v souladu s mou euroúřednickou povinností loajality a profesionality.

Duben 2007

Pojišťovnictví není špatné, jen čtyři roky nemohu do oblastí, které jsou mi bližší. Na DG vnitřní trh, pojišťovnictví, jsem nastoupila narychlo. Když jsem zjistila, že přechod do jiné

pracovní oblasti v rámci Komise je pro mě de facto nerealizovatelný, přišlo velké zklamání. Nikde to sice není napsáno, ale v praxi, pokud chcete přejít jinam, musíte dodržet čtyři roky v oboru (přerušení se do toho nepočítá). Ač jsem věřila, že se mohu dostat k vytoužené práci a chodím na pohovory jinde, systém je natolik rigidní, že mi nedovolí práci změnit. Nedokážu si představit, že ještě tak dlouho zůstanu v pojišťovnictví, které mi není blízké a necítím ho jako své poslání.

Opět mě dostihlo každodenní opakování zdoluhavých úředních úkonů, které mi nedávají smysl. Stále více si uvědomuji strach, který tu je všudypřítomný. Strach z vlastního vyjádření, nemožnost prosadit efektivnější řešení.

Zase si nepřijdu užitečná a končím v depresi. Začínám na sobě vnitřně pracovat, protože už toho bylo dost. Beru si tzv. CCP, což je neplacené volno, o které si může každý euroúředník požádat. Bývá mu uděleno na předem danou dobu s tím, že před koncem musí být vzat zpět do systému, i když se může stát, že na jiné místo. Smyslem přerušení je, aby člověk získal jinou zkušenost např. v soukromém sektoru, kterou pak využítuje pro práci v EU. Myslím, že to je úplně jiné oblasti. A tak jsem se díky tomu vrátila do ČR. Vztah s Franckem byl stále takový nijaký, tak jsem si říkala, že odloučení nám jen prospěje a uvidíme, co bude dál.

Vybrala jsem si práci pro organizaci Iuridicum Remedium v Praze, která pomáhá lidem s exekucemi, pracovními problémy či diskriminací. Říkala jsem si, že tady přeci jen budu

prospěšnější. Byla to užitečná zkušenost, práce v jiném prostředí, za úplně jiných pracovních podmínek a viděla jsem konkrétní výsledky.

Neustálá potřeba někomu pomáhat ve mně vzbudila podezření. Abych pomáhala druhým, musím začít u sebe. A tak jsem se to začala učit. Začala jsem chodit na různé sebezpoznávací kurzy. Psychoterapie už jsem měla za sebou. Nechtělo se mi brát antidepresiva tak jako před rokem, protože jsem cítila, že pocit štěstí je něco, co musí člověk objevit sám v sobě, a k tomu antidepresiva nepomohou. Nejsem zásadně proti nim. Pokud je člověku tak mizerně, že nemůže fungovat a nepřežil by, pak je dobré po berličce sáhnout. Jakmile ale už člověk stojí na nohou, věřím tomu, že prací na sobě může objevit, co je příčinou jeho depresí, a uzdravit se bez léků. A hlavně žít šťastně bez nich.

V Bruselu byla antidepresiva považovaná za normální. Pamatuji si, když jsem si sjednala schůzku na lidských zdrojích u kariérní poradkyně, kde jsem říkala, že mě práce úplně nenaplňuje, a ptala se, jestli mi nějak může pomoci, ona se spiklenecky usmála a řekla: „Tím se netrap, a když to přijde, vezmi si tu malinkou pilulku. To se tady dělá běžně a všechno to vyřeší.“ Pražská psychiatřička, když mě přemlouvala k tomu, abych antidepresiva brala, zase použila jinou taktiku: „Když si vezmete pilulku, budete ještě dokonalejší, než jste.“ Nechci být dokonalá, chci být sama sebou. Přirozeně.

Květen 2007

Odlétám do Španělska. Dala jsem si k 30. narozeninám cestu do Santiaga de Compostella, tzv. svatojakubskou pouť. Je to cesta sv. Jakuba, která přináší mnoho uvědomění a v skrytu slibuje splněná přání. S kamarádkou Andreou, která je z ČR, ale známe se z Bruselu, se potkáváme v Madridu na letišti. Trasu nechává vymyslet mě. Tak jsem ji naplánovala. Jedeme busem do Ponferrady, která je od Santiaga 202 km, a máme na to 7 dnů. Zpáteční letenku mám na 16. května a doufám, že na svý třicetiny, což je 15. května, dorazím osvičená a šťastná do santiagské katedrály.

30 km denně není tak moc, říkála jsem si při plánování trasy. Když jsme ale druhý den vyrážely na cestu po asfaltce, měla jsem dost. Andy myslím taky. Večer docházíme do ubytovny pro poutníky, kterých je tam opravdu hodně. Máme zapášené boty a poutníci chrápou. Není to úplně romantická idylka, jak jsem si od poutě slibovala. Pracuje to vnitřně se mnou i s Andy, a nakonec se rozcházíme a každá vyráží na cestu sama. Jelikož jsem dřič, vyhovuje mi, že si již určuji tempo sama, a hned další den po rozchodu s Andy ucházím 42 km, abych dohonila, co mi chybí. Má to ale následky – do cíle dnešní cesty docházím šouravým krokem jako robot. Takhle unavená jsem snad v životě nebyla. V noci nemůžu spát vyčerpáním. Celý další den prší, jdu v dešti. Zahřívám se groy v hospůdkách, před kterými vylévám z pohorek vodu. To jsem zvědavá, kde budu spát, když mám celý batoh mokrý, včetně spacáku v něm. Nacházím prima malou ubytovnu

Svatojakubská pout

s nepříliš početnou partou, kde mají i povlečené deky, takže si ho stihnu na další den usušit. Cesta je náročnější, než jsem čekala. Pár kilometrů před cílem uléhám v hotelu. V celém hotelu není ani Andy ani žádný jiný poutník. Dosedá na mě smutek. Dochází mi, že nebylo tak důležité dojít do cíle za každou cenu, jako si tu cestu užít. Druhý den ráno jsem dorazila do Santiaga de Compostella zalitého sluncem.

Srpen 2008

Odjíždím na týdenní pobyt na tzv. vipassana meditaci. Týden jenom meditujete, jíte a spíte minimálně. Pokoj sdílím s Belgičankou. Během pobytu nesmíme mluvit ani se podívat někomu do očí. Na konci meditačního pobytu, když jí nadšeně povídám, že jsem teď měla pauzu od práce v Bruselu, ale že zrovna před odjezdem na pobyt mi nabídli další práci, která se jeví zajímavější, mně jen suše odvětí: „A to si myslíš, že budeš šťastná tam, odkud jsi odešla a kde jsi nebyla spokojená?“ Nechci to slyšet, věřím, že tentokrát je můj vnitřní pocit spokojenosti i sebevědomí silnější natolik, abych byla šťastná i jako euroúřednice.

Září 2008

Chvilku mi tento pocit trvá, hodně i díky tomu, že ráno i večer medituji. Časem na to přestává být čas a já se vracím do normálu. Práce na mém dalším novém místě v Komisi je celkem zajímavá, pracuji v koordinačním oddělení na generálním ředitelství (DG) pro vnitřní trh. Děláme pro komisaře a generálního ředitele briefingy ze všech oblastí vnitřního trhu s výjimkou finančních služeb. Briefingy v podstatě obsahují zajímavé informace o tom, s kým se daný člověk má zrovna setkat, a téma, o kterém se bude na setkání mluvit. Dále se v nich stručně uvádějí styčné body, čeho chceme dosáhnout a argumenty pro a proti. Toto všechno sbíráme po celém generálním ředitelství (myslím, že tam v mé době bylo něco kolem 700 lidí). Komisařem je Ir Charlie McCreevy

a generálním ředitelem tehdy Jorgen Holmquist, Švéd, takže celé DG pracuje v angličtině, což pro mě bylo stále výhodou. Ač jsem si francouzštinu zdokonalila kvůli kariérnímu postupu (musíte mít na hodně dobré úrovni alespoň dva jazyky kromě Vašeho rodného), stále více vládnou angličtinou.

Pamatuji si na setkání s Davidem Wrightem, který vedl finanční oblast v době, kdy vypukala ekonomická krize. Je pátek pozdě večer, oba odjíždíme z budovy výtahem, je trochu zdrcený, a já se ho snažím rozveselit a povzbudit, že to určitě nebude tak horké.

Květen 2009

V koordinačním oddělení jsem se docela zaběhla. Přesto stále moc nevidím výsledky své práce, tak dřů o to více. Jezdím nadále na zajímavé kurzy, snažím se vidět přínosy EU v každodenním životě lidí, abych viděla, k čemu přispívám. Jako taková se hlásím také např. do programu Back to school (zpět do školy), kdy euroúředníci jezdí do svých středních škol povídat o EU. Přijíždím tak do tanvaldského gymnázia a je mi velmi příjemné povídat o své práci, kdy mi naslouchá i naše milovaná třídní učitelka a mj. obávaná dějepisářka, díky níž jsem o historii věděla opravdu hodně, což mi také pomohlo dostat se na práva, kde byla historie v přijímacích testech.

Červen 2009

Rozcháším se s Franckem. Franck byl milý a laskavý muž, ale stále si nedokážu představit náš společný život.

Na dovolené v ČR během jednoho kurzu konstelací (léčba hrou) mi došlo, že bych stále ráda dělala EU právo. Ted' je pro mě nemožné, abych se dostala, kam chci, blíže k lidem. Ani k více akční práci, kde bych mohla vidět, jak působí v praxi. Vzpomněla jsem si, že už při prvním pohovoru na DG Vnitřní trh jsem zmiňovala, že se mi moc líbí jejich bezplatná služba právního poradenství o EU právu, a také SOLVIT centrum, které sídlí v každém členském státě a pomáhá konkrétně lidem, když mají problémy s úřady a s EU právem. Vnímala jsem, že přišel čas na změnu.

Září 2009

Jsem na dovolené v Čechách, a vůbec se mi nechce zpátky do Bruselu. Zjišťuji, že mám v sobě docela velkou cystu. Zůstávám v ČR a čekám, jestli půjdu na operaci, či nikoliv. To mi dává čas se rozhodnout, co dál, a zvážít, co je příčinou cysty a co bych mohla ve svém životě změnit. Cysta odešla, jakmile jsem se rozhodla, že bez ohledu na to, jestli mám v ČR nějakou práci, či nemám, opustím práci v EU komisi. Přišel čas opustit zlatou klec?

Leden 2010

Vyžádala jsem si neplacené volno, tzn. že už nemám výhody EU úředníka, ale mohu se sem kdykoli vrátit. V práci na DG zůstávám ještě tři měsíce, protože chci dokončit vše rozdělané a neprchat narychlo. Poslední měsíc ještě píšu českému SOLVIT centru, že o nich vím, že končím v Bruselu, a kdyby chtěli posilu, budu pro ně ráda pracovat. Píšu mi, že se případně ozvou. V únoru jsem už v ČR a zabýdluji se. Při nákupu nábytku v IKEA telefon: „Míšo, tak přijďte na pohovor.“

SOLVIT centrum v ČR sídlí na Ministerstvu průmyslu a obchodu. Jeho tým mi přijde super a oblast práce nádherná. Přímo používá evropské právní předpisy a je v praxi vidět, co dávají lidem. Snaží se jim zdarma pomoci, aby dostali to, na co mají nárok. Tolik se těším, že se vymaním z příliš obecné administrativy Bruselu.

Aby bylo jasno, jsem stále přesvědčená o tom, že evropský projekt je smysluplný. Že přináší lidem mnoho užitečného, co se dnes již považuje v podstatě za samozřejmé. Jezdíme si po EU bez pasů a hraničních kontrol, ve státech s eurem stačí jednou vyměnit měnu a platíme tím všude. A globální problémy, kterými se náš svět nyní bohužel hemží, můžeme řešit společně. V podstatě je to díky nim už jediná možnost, protože důsledky problémů přesahují hranice. Je jasné, že ne vždycky se na všem shodneme a že menší státy mají pocit, že je větší válčují. Nicméně myslím, že je to hlavně o tom, abychom se v tom naučili chodit, naučili se vyjednávat, vyjadřovat se na společných bruselských jednáních a naše ná-

zory byly vždy věcně vyargumentovány. Je škoda, že mnohé z věcí, které o EU padají v místním tisku, nejsou často pravdivé, a bohužel ani vládní politici ne vždy povídají úplnou pravdu. Samozřejmě, že je pro ně snazší svést nezdary na Brusel. Proto je úkolem novinářů, aby ukazovali pravý stav věcí a více se pídili po jejich podstatě. Myslím, že bychom jako Evropa prostě měli držet pohromadě, a ne se proti sobě štvát.

NÁVRAT DO ČR A PRÁCE NA MINISTERSTVU PRŮMYSLU A OBCHODU

Květen 2010

Začínám pracovat v SOLVIT centru na Ministerstvu průmyslu a obchodu. Sídlíme v ulici Politických vězňů v tzv. Pečkárně. Bývalo to sídlo gestapa a tam, kde pracujeme, tedy úplně v podkroví, byl archiv. Do pátého patra jezdíme patre-rem nosterem, tedy takovým tím výtahem, co nezastavuje. Znáám ho sice z jablonecké radnice, ale když jsem šla na pohovor, tak jsem se s ním setkala po hodně dlouhé době. Byla jsem z něj tak konsternovaná, že jsem projela tím otáčecím prostorem a docela to na mě působilo děsivě. Kdyby se to tak zastavilo. Naštěstí nezastavilo, ale už jsem to vícekrát nedělala.

Pronikám do tajů české státní správy, která je sama o sobě poměrně rigidní. SOLVIT je sice státní správa, ale fakt akční. Jsme takoví malí EU ombudsmeni. Cítím se mezi svými. Je nás tu pět, všichni nadšenci do evropského práva a pomáhání lidem. SOLVIT je skvělý v tom, že pomáhá lidem domoci se jejich EU nároků vůči úřadům. Je to super, protože lidé sice často mají na něco v jiném státě nárok na základě legislativy, ale v praxi se toho sami nedomůžou.

Časem se dozvídám, že mi před mým nástupem říkali madam z Bruselu a že se šuškuje, že budu jejich vedoucí. No, nevdalo by mi to, výzvy mám ráda. Ale vedoucí Báru jsme měli skvělou, takže bych neměnila. Všichni jsme mladí, tedy

všichni jsou mladší, ale já se stejně cítím jako oni a společně i paříme, což nemá chybu. Výborná parta. Ač tam pracuji pouhý rok, dalo mi to tolik zážitků i zkušeností, jako by těch roků bylo aspoň pět.

Září 2010

Ani v Čechách se mi nemocnice nevyhnula. Hrozně mě bolí hlava. Mám velké teploty. Doktorka mě už ani nenechá odjet autem a volá mi sanitu. Bojím se punkcí, pamatuju se, že mi táta říkal, že to bylo to nejhorší, co v životě zažil. Vezou mě na Bulovku. Prý by to mohl být zánět mozkových blan. Brečím a hrozně se bojím. Bolí mě šíleně hlava, na záchod se málem plazím po zemi. Je mi tak blbě, že bych snad raději nebyla. Předtím jsem ukončila další zpackaný vztah, který ještě bolel. A teď tohle. Tak jo, prý mi udělají punkce, i když nevědí najisto, jestli to tenhle zánět je. Před punkcemi mi dávají přečíst nějaký lejtro. Ještě že jsem právník a daří se mi ho přečíst a pochopit. Mezi řádky to vypadá, že by mi mohli dát nějaký oblbaváky, aby se to líp sneslo, tak si o ně říkám. Paní v protějším rohu se taky chystá na ten samý zákrok. Nemám sílu jí říct o svém objevu. Z konverzace s ní vím, že je zdravotní sestřička, předpokládám tedy, že to ví. Jde na řadu přede mnou, hrozně křičí. Asi se zblázním. Ještě že blábolím s kamarádkou po telefonu, již trochu smyslu zbavená prášky. Už jdou na mě, telefon mi vypadává z ruky. Asi to bolelo. Ale nevnímala jsem to tak silně. Zřízení odchází s úspěšně odebraným vzorkem. Do toho přichází zvláštní sen. Vidím dlouhý černý tunel a v něm postavu. Ptá se mě, jestli chci jít už pryč. Budím se s jasným

rozhodnutím, že ještě nechci. Po punkcích a propuštění domů jsem jako v jiném světě. Vše je intenzivnější a silnější. Nemám potřebu spěchat, prostě jsem. Bolest a zážitek byly tak silné, že mě svým způsobem transformovaly samy a přenesly mě do jiného světa. Zjišťují, že celý zákrok nebyl třeba, že to byl zánět něčeho jiného a pouští mě z nemocnice.

Listopad 2010

V SOLVITU za námi chodí i klienti a je to prostě akční práce. Řeším případy rychle. Mám ráda, když si práci mohu zorganizovat a pracovat efektivně. Nejraději bych pracovala i z domova. Česká státní správa nicméně takovou možnost zatím nezná. Ráda bych měla i flexibilní pracovní dobu. Ač jsem v životě vstávala kvůli práci i v pět hodin, dělá mně líp, když se mohu vyspat a pak pracovat klidně déle. Na tohle byl Brusel fajn. Rodiče měli možnost pracovat částečně z domova přes počítač a telefon, či si brát různě dlouhé flexibilní pracovní úvazky. Lidé potřebují mít možnost, aby si mohli volit, jak budou pracovat, pokud je to možné, a tak skloubit péči o rodinu i práci.

Jako tým nově pracujeme na Strategii konkurenceschopnosti. Já dostávám na starost školství. Je to dost jiný než SOLVIT, práci nám zadali mimo náš pracovní rozsah, protože jde o obsáhlý projekt, který je časově omezený. Tak uvidíme. V podstatě máme vymyslet, co ve všech oblastech změnit, aby ČR byla konkurenceschopnější. K tomu nám pomáhá Národní ekonomická rada vlády (NERV).

Prosinec 2010

Připravuji se do Bruselu na pracovní seminář. Těším se. Vyřízení letenek a všeho ostatního je byrokratické a musím kvůli tomu až do jiné budovy. Předávají mně i peníze jako kapsné. Protestuji: „To je ale víc, než potřebuju.“ „Tak nám to pak vrátíte.“ Aha. Nechci zbytečně tahat 400 euro v kabelce po městě, tak si je nechávám v šuplíku v práci. Místnost se zamyká a kolegům věřím. Ráno tam ty peníze nejsou. Víím, že to nebyl nikdo z nejbližších kolegů. Všichni tušíme, kdo to byl, nicméně nemáme důkaz, a ministerstvo mi to nehrazeje.

Leden 2011

Práce mě baví, ale nevyhovuje mi finanční ocenění, přitom pracuji ve třech jazycích a někdy i přesčas. Další problém je, že tu není žádná možnost postupu. Na počátku roku 2011 si začínám psát deník dle návodu knihy Umělcova cesta. Návod zní jasně: Každý den po probuzení napiš rukou libovolně velké tři stránky, začneš tím objevovat samu sebe. Jsem momentálně sama a potřebuji se na něco ráno těšit. Hned při prvním psaní si vzpomínám, že existuje služba Vaše Evropa – Poradenství, která radí lidem zdarma o jejich EU právech, což člověk může dělat i z domova a je svým pánem. O týden později mrknu na jejich stránky a objevuji, že hledají zrovna experta z ČR. Náhoda? Synchronicita? Nebo zhmotněné přání?

Pár měsíců se mi vůbec neozývají. Tak je trochu popoháním. A když neodpovídají ani pak, nedá mi to, a trochu prudím Komisi, která zmíněnou službu platí a dává jim práci. Nakonec se ukazuje, že toho měli jen moc a že to bylo trochu nedorozumění. Můj životopis je přesvědčil, že ač nemlčím, když nejsem spokojená, tak vím, co dělám. Sdělují mi, že mě pozvou na pohovor.

Únor 2011

Jedu za sestrou. Bydlí na chalupě po babičce a je tam fakt špatná cesta. Celý den chumelí i v Praze, tak se děsím, jak to bude vypadat v horách. Píšu starostovi obce, jak to vypadá s protahováním. Přiznávám, že z pracovního e-mailu s pracovní hlavičkou. Přichází mi přátelská odpověď „Těšíme se na Vás.“ Cesta je vypluhovaná, což je v pátek večer zázrak a ségra mi říká, že byla překvapená, že tam celé odpoledne jezdil pluh. Byla jsem vzácná návštěva z ministerstva.

Duben 2011

Dnes je stávka. Zažívám ji podruhé v životě, tentokrát ale v Praze. Jedu ke kolegovi Tomovi, od něho prý pojede tramvaj. Nasedáme, ale hned problém – zfetovaný bezdomovec s „nožičkem“ ohrožuje spolucestující. Tahám Toma z tramvaje a venku volám policii. Nechápu, že se nad tím nikdo nepozastavuje, ale mně to nedá. Za chvíli už se za tramvaj říjí houkačka, to jsem ráda, snad ho chytí. Jdeme zkratkou přes náměstí Republiky a znovu potkáváme „naši“ tramvaj, která

to objíždí. Koukám, že dotyčný člověk je pořád uvnitř. Znovu volám policii, teď ho snad už chytí. Za hodinu mi volají, že ho mají, ale potřebují, abychom jim podali svědectví, a tak si pro nás s Tomem jedou. Koukám na hlášení, které podle mých slov napsali. Zní, jako by si neškodný mužik v tramvaji pohrával s rybičkou. Opravuji jim to. Prý na něj stejně nemůžou, a podle mě si to takhle chtěli zjednodušit. Když jdu večer domů na metro, mám pocit, že ho vidím u nedalekých popelnic. Nechápu.

Květen 2011

Konečně to vypadá, že pojedou do Bruselu na pohovor ohledně práce pro evropské poradenství. Den před odletem mi volá neznámé číslo a ozývá se angličtina: „Michaela, my bychom fakt rádi, abys pro nás pracovala a přiletěla na pohovor, nicméně máš pořád status euroúředníka, i když jsi na neplaceném volnu. Takže z toho nic nebude. Nemůžeme tě najmout, musíš být 100% nezávislá.“ Buch. Nějak se mi to nezdá. Pro tu práci jsem jak stvořená, mám pro ni nejlepší předpoklady, vím, jak to funguje jak v Bruselu, tak v ČR, a kvůli svému statusu bych tu práci nemohla dělat? Jsem tak blízko, ale co s tím? Vzdát se doživotní pozice euroúředníka? Ta možnost existuje. Když se na ni poptávám, rozkřikne se to a volají mi bývalí kolegové, jestli jsem se nezbláznila. Tenhle status nikdo nezahazuje, ač ne všichni, kdo ho mají, jsou šťastní. Často mají hypotéky, drahé školy svých dětí, velké sny, luxusní dovolené, a na to vše potřebují peníze, se kterými již počítají. A tu práci nakonec nějak přežijí. Práce

není všechno. Slyšela jsem to snad tisíckrát. Poříd' si rodinu, děti, jezdí na dovču, studuj, uč se jazyky, ale neutíkej z dobrého bydla.

No jo, ale já tam prostě nejsem šťastná. Hypotéku nemám. Víím, že jsem tak dlouho dřela, abych se měla dobře, ale znamená mít se dobře právě tohle? Nebo je mnohem lepší spokojenost v každodenním životě, který v sobě nutně zahrnuje i pracovní spokojenost, protože v práci trávíme z našeho života poměrně hodně času? Strávila jsem v Komisi sedm let bez motivace k dalšímu růstu a zdokonalování se. Chtěla jsem využívat svých znalostí pro zlepšení životů jiných lidí, ale s tím jsem tam neuspěla. Volám kamarádce, se kterou konzultuji různé životní kroky a jejich dopady, a hlavně hledáme vnitřní rozpory existující v nás, které mizí, když si je uvědomíme, a člověk pak dělá přirozeně kroky ke štěstí. Cítím možnost svobody a naplnění, kreativity, volného života, takže se během jednoho dne rozhoduji a letím do Bruselu na pohovor s tím, že podávám rezignaci.

V květnu taky finišujeme práci na Strategii konkurenceschopnosti. Strávili jsme v práci spoustu hodin a dokonce i zůstali do půlnoci, abychom si oddychli, že už máme hotovo. Druhý den se setkáváme s ministrem, který nám v podstatě ale říká, že se jede stále dál. Dostáváme nové úkoly. Když se další den setkáváme s ředitelem, který nám říká, že si kolegové nesmějí brát dovolenou, ztratím nervy. „To si snad děláte srandu? Mně už je to jedno, odcházím, ale víte, že tady děláme práci, která nám, státní správě, úplně nepřísluší, makáme jak šrouby, a nemáme to ani zaplacený?

Neumíte ministrovi vysvětlit, že to nedává smysl?“ Byla jsem asi trochu sprostější, ale měla jsem to štěstí, že to šéf chápal. Byl totiž schopen vidět, že ač jsem někdy peprnější, v podstatě mám v určitých věcech pravdu. Druhý den přichází do kanceláře a říká: „Tak jsem vyjednal navíc 25 000 Kč.“ „Aha,“ odpovídám bez zájmu, „to pro celý tým není nic moc.“ Podívá se na mě a vítězoslavně praví: „To bych vás s tím ani nezatěžoval, to dostane každý.“ Jo, mám z toho radost. Kolegové si to zaslouží. A dokonce jsem to dostala i já, ač jsem odcházela.

Červen 2011

Na pohovoru si sedneme. Tým společnosti, která pro Evropskou komisi poradenství provozuje, je zvědavý na mé zkušenosti a je vidět, že mě fakt chtějí. Jen mě jemně a mile upozorňují, že příště bych tak neměla tlačit na pilu. Myslím ale, že zároveň proto mě chtějí, že se nenechám odbýt a dokážu to samé prosadit nejen pro sebe, ale i pro jiné lidi.

VAŠE EVROPA – PORADENSTVÍ

Červenec 2011

Začínám svůj dream job a opouštím ministerstvo. Znamením, že jdu správným směrem, budíž mi sýkorka, kterou najdu ve svém bytě po návratu domů a vypouštím ji oknem ven. Jsem volná. Cítím v morku kostí, že začíná moje další životní etapa, a těším se na ni.

Práce pro službu Vaše Evropa obnáší konkrétní dotazy o EU legislativě a problémech evropských občanů. Pokud máte dotaz, jaká evropská práva máte ve Vaší konkrétní situaci, můžete se na nás obrátit e-mailem, popsat nám svůj problém a my vám do tří pracovních dnů odpovíme dle Vašeho přání e-mailem nebo telefonem. Nejčastější dotazy se týkají toho, jaké povinnosti a práva máte při pobytu v jiných evropských zemích, na jaké dávky sociálního zabezpečení máte nárok či jak je to se zdravotním pojištěním nebo s registrací vozidla. Také řešíme spotřebitelské věci, protože máte zaručená evropská práva při nákupu v zahraničí i po internetu. V odpovědi vám přesně napíšeme evropskou legislativu, z níž váš nárok vychází, a kdo vám konkrétně pomůže. Odpovídáme v podstatě na jakýkoliv dotaz, pokud se týká evropského práva. I přesto, že jsem pracovala v Komisi poměrně dlouho, tady zase pracuji s jinými EU právními předpisy a musím se stále učit a udržovat si povědomí o nejnovějším vývoji.

Velikou výhodou pro mě je, že tím, že odpovídám e-mailem či po telefonu, mohu pracovat odkudkoliv. Takovou svobodu

jsem si vždycky přála. Moci pracovat, když je práce, to umím. Třeba ve dne v noci. Zpočátku mi každá odpověď trvá, bojím se, aby byla správná a dostatečně podrobná. Dostávám totiž zapláceno od odvedené práce, tedy za každou odpověď, a tak chci, aby práce odpovídala tomu, co dostávám. Někdy je za měsíc otázek málo, někdy více, a s tím souvisí i finance, ale s tím jsem počítala. A finance nebyly hlavní důvod, proč jsem tu práci brala. Chci mít prostor i pro jiné aktivity a více se zapojit do místního dění. Časem se třeba věnovat rodině, protože věřím, že i mě jednou potká štěstí a budu ji mít. Určitě i na mě čeká někde ten pravý. Tak si zatím uvolním prostor tím, že mohu pracovat, kdy chci, a pocestuji si.

Srpen 2011

Vyrážím s partou do Chorvatska. Jsem přece volná. Mohu pracovat v kavárně a koukat se na moře. Zpočátku mám trochu nervy, jestli budu mít všude internet a jestli dokážu všechno vyřešit. Přece jenom mám na odpověď tři dny, což se zdá, že je dost času, ale někdy je otázek více najednou, a tak to musí odsýpat. Na této dovolené jsem si vyzkoušela, že to může fungovat.

Duben 2012

Koukám, co se děje v ČR. Mám chuť se více zapojit. Práce mi to dovoluje a jsem v Čechách. Užívám si to naplno. Čtu o Nadačním fondu proti korupci. Líbí se mi, co dělá. Hlavní postavou Fondu je Karel Janeček, který se o takové věci zají-

má, ač by nemusel. Píšu jim tedy, že bych s nimi ráda spolupracovala. Scházím se s jejich managerem Januszem. Fond se zabývá mj. tím, že sleduje vznik protikorupčních zákonů a to, jestli k potírání korupce skutečně vedou. Jedno z aktuálních témat, která řeší, je vznikající zákon o státní službě. Říkám mu, že bych mohla přispět hlavně tím, že jsem právnička a mám zkušenost s evropskou i českou státní službou. Domluvili jsme se na spolupráci. Chodím na různá setkání a připomínkujeme vznikající zákon. V rámci toho také začínám na tomto tématu spolupracovat s Rekonstrukcí státu.

Září 2012

Účastním se tiskové konference Rekonstrukce státu ohledně služebního zákona. Zabírá nás i Prima a večer jsme ve zprávách. Kamarádka mi říká: „Mluvila jsi hezky, ale vůbec netuším, o čem to bylo.“ No, bylo to o státní službě. Je to výzva, aby se o právních věcech mluvilo srozumitelně pro všechny. Snažím se o to stále, nelíbí se mi, když právníci zneužívají cizích názvů, aby se cítili lépe. Ale lidé jim pak nerozumí. To samé se mi nelíbí u politiků. Mám ráda jasné vyjadřování bez vedlejších úmyslů. Proto mne také zajímá mediace. Je o komunikaci mezi stranami, která pomůže vyřešit jejich problémy. Také je o hledání spolupráce mezi lidmi. A v politice je tohoto umění třeba jako soli. Je potřeba hledat spolupráci i s lidmi, s kterými si třeba lidsky nesympatizujete, ale je třeba s nimi jednat při prosazování potřebného a užitečného pro občany.

Tisková konference Rekonstrukce státu

Listopad 2012

Chodím na kurz Dale Carnegie o seberozvoji. Sranda je, že jsem knihy Dalea Carnegieho kupovala mamce, když mi bylo 18 a chtěla jsem ji povzbudit po rozvodu. Přijdou mi trochu přežitě, ale možná na nich něco bude. Jsou hlavně o komunikaci. Strach z komunikace na veřejnosti je prý skoro tím nejstrašnějším strachem. Asi jo, vzpomínám na své začátky, kdy jsem měla před lidmi mluvit. Časem si to začínám více užívat. Už v průběhu jednoho seberozvíjecího kurzu Dale Carnegie jsem si uvědomila, že by se mi líbilo pracovat v parlamentu, ať už evropském či českém. Kromě toho mi vytanulo na mysl, že mým dalším snem je napsat knihu.

Poté, co jsem si řekla, že být europoslancem je dostatečná výzva, jsem se rozhodla spojit se s lidmi, kteří by mě mohli inspirovat. Bůh ví, proč jsem si sjednala schůzku s (dnes již bývalým) europoslancem Edvardem Kožušníkem, patrně jsem si ho představovala jako milého cestovatele, protože v rámci kampaně se prezentuje jako cyklista projíždějící Evropou. Pozval mě na schůzku, nechal mě vypovídat se a pak mi na rovinu řekl, že nechápe, proč jsem se obrátila zrovna na někoho, kdo by mohl být mým rivalem. A pak se zeptal, kolik mám peněz. Vysvětluje mi, že pro volby je důležité dostat se do povědomí lidí a k tomu mj. slouží billboardy, což stojí peníze. Ale bez nich efektivní kampaň neuděláte. Jinými slovy mi řekl, že jsem asi spadla z višně. Nicméně budiž mu ke cti, že si na mě udělal čas, a samotné setkání bylo zajímavé.

Na zasloužené dovolené v Karibiku

Prosinec 2012

Kamarád mi říká jen tak, že za 10 dnů letí do Karibiku na katamarán a mají ještě volné místo. Z lodí na volném moři mám respekt, ale Karibik zní jako sen, takže se moc dlouho nerozhoduju. Odlétáme krátce před Vánoce a je to jako sen. 14 dnů brázdíme Karibik sem a tam. Mořskou nemoc ani moc nemám, i když po návratu se pode mnou ještě asi 14 dnů houpe země. Ke konci pobytu na něco v moři stoup-

nu. „Au, sakra, hrozně to bolí!“ křičím. Kamarád mě dovleče k lodi, kde se na to koukáme a vybíráme z toho ostny. Asi ježek. Bolí to nepřetržitě dalších 12 hodin. Nakonec se zakousávám do šíšky salámu jako do roubíku a upadám do spánku. Ráno je to úplně v pohodě.

Březen 2013

Otázek moc nechodí a mám trochu rozpory s vedoucím, který nás má na Evropské komisi pod palcem. I při svobodné práci s otázkami narážím na někdy zbytečnou byrokracii Komise. Dochází mi, že potřebuji místo, ze kterého bych mohla ovlivňovat a měnit nastavení zákonů, z nichž vychází praxe. Zatím mě napadlo, když mám teď méně otázek, kouknout se ještě po něčem jiném. Co by mě bavilo? Oživení, se kterým spolupracuji v rámci Rekonstrukce státu, mi přijde zajímavé. Za 14 dnů zrovna hledají právníčku. Začínám v květnu. Umírá mi babička a do toho mi chodí hodně otázek, mám pocit, že nestíhám dělat obě práce pořádně. Po pár měsících končím. Byla to ale fajn zkušenost. První s komunální politikou.

VSTUP DO POLITIKY

Září 2013

Je před volbami do Poslanecké sněmovny. Jedu domů v tramvaji podívat se na předvolební debatu a volám na neznámé číslo ze zmeškaného hovoru. „Dobrý den, tady je Ondřej Liška. Prý pracujete na zákoně o státní službě, můžu si s vámi něco potvrdit? Jedu akorát na předvolební debatu a tohle bude jedno z témat.“ Jo, jasně. Směju se. Miluju totiž synchronicitu. A už nějaký čas přemýšlím o tom, že bych se ráda zapojila do voleb do Evropského parlamentu. Mohu být nezávislá, ale voleb se mohu účastnit pouze na kandidátce některé politické strany. Pokud se chci tedy dát do politiky, budu muset vstoupit do nějaké strany.

Prosinec 2013

O pár měsíců později Ondrovi Liškovi píšu: „Dobrý den, Ondřej, dělám evropské právo a zajímám se o politiku. Ráda bych se nějak zapojila do evropských voleb v rámci zelených.“ „Pojdme se zítra potkat,“ odpovídá skoro obratem. Potřebuji si s člověkem „sednout“, proto jsem ho oslovila. Byl to přece jenom předseda Strany zelených (SZ). Zjišťuji, že mě již zná, jeho žena dělá na zastoupení Evropské komise v Praze a já s nimi spolupracuji. Sleduje mě taky co se týče služebního zákona. Je příjemné slyšet něco ve smyslu, že už o mně sám přemýšlel.

Leden 2014

Říkám si, že když už se chci zapojit do evropských voleb, pak v rámci zelených. Je pro mě důležitá nezávislost, ale s nimi si spolupráci dokážu představit. Podávám členskou přihlášku na Praze 9, kde bydlím. V rámci struktury Strany zelených pak na různých sněmech usiluji o to, abych mohla být na jejich kandidátce.

Březen 2014

Dnes je celorepublikový sněm Strany zelených, na kterém se bude volit finální kandidátka. Projev mám připraven. Tak uvidíme. Bojuji o druhé místo, Ondřej Liška má jedničku. Kandidátek na dvojku je více. Už je toho hodně a začínám být z otázek nervózní. Matěj Stropnický se nás tří dotazuje: „Aniž byste se koukaly do našeho programu, co si myslíte o situaci na Ukrajině?“ Cítím z toho, že si z nás trochu utahuje. Jednoznačně mířil do složitěho tématu, o kterém věděl, že v nich ženské kandidátky zakolísají. A je pravda, že nejsem ten typ, co má na složité situace v zahraničí rychlou odpověď, mimo jiné i proto, že se z dnešních médií na nás líne tolik nepravd, polopravd či překroucených pravd. A pro mě je někdy těžké něco rychle odsoudit. Zcela cíleně jsem ho ve své odpovědi nakopla. Matěje Stropnického skutečně má reakce popuzuje a říká, že může klidně odejít ze sálu. Neodešel. A já jsem nakonec na kandidátce zvolena dvojkou.

Při prvním setkání s Václavem Láskou
v rámci zelené kampaně

Mou hlavní devízou je znalost EU právních předpisů, o kterých lidem radím každodenně. Vím také, jak se tvoří, čehož jsem se účastnila v Bruselu. A pak také vím, jak je členské státy provádějí v praxi, čehož jsem byla svědkem na Ministerstvu průmyslu a obchodu. Z tohoto důvodu se chci zapojit do práce v Evropském parlamentu, aby evropské právní předpisy byly jednodušší a srozumitelnější. Jsem si jistá, že díky svým rozmanitým zkušenostem bych byla přínosem.

Jedním z hlavních témat kampaně jsou evropské dotace. Chci lidem ukázat, že dotace jako takové nejsou špatné,

Slaňování z paneláku s Ondřejem Liškou v rámci kampaně Window to window (Z okna do okna)

špatné je to, jakým způsobem se pak u nás v ČR rozdělují a na jaké nesmyslné projekty se v praxi udělují. Také je třeba změnit systém kontrol dotací, které nejsou dostačující. Z toho důvodu kritizuji i stav české státní služby, kde se až příliš často střídají projektoví manažeři. Za takových podmínek totiž nejsou schopni projekty na české úrovni dobře zadministrovat.

Do voleb zbývá něco přes dva a půl měsíce a já jsem se rozhodla udělat pro úspěch úplně všechno. Do SZ jsem vstoupila na počátku roku. Chci se zapojit do týmu, stranu zviditelnit a kampaň si vyzkoušet na vlastní pěst. Že budu

dvojkou, by mě vůbec nenapadlo, ale byla jsem za to samozřejmě ráda, ač jsem si nedovedla úplně představit, co to všechno bude obnášet.

Zelení jsou fajn tým, nároční jedinci jsou všude, ale musím říci, že u nich převažuje podpora a sounáležitost. Jezdím společně s jejich zeleným stanem po celé ČR, protože představovat se lidem na ulici mi přijde jako nejpřirozenější a zároveň nejefektivnější. Víím, že člověk nepozná druhého člověka na ulici za minutu, zároveň ale první dojem často v lidech přetrvává. A tak jsem si řekla, že budu svá a že lidé ocení, že mohou poznat kandidátku a vidět, že politika je i o normálních lidech.

Samozřejmě, moje počáteční představy o možném úspěchu jsou dosti idylické. Slyším, že mi mělo být od počátku jasné, že nemám šanci, ale nebylo. A to je dobře, protože víím, že ač jsem v eurovolbách mandát nezískala, tak jsem do toho dala všechno, celou sebe, a vyšla sice vyčerpaná, ale plnější o bohaté zkušenosti a sílu, kterou mi to všechno v dlouhodobé perspektivě dalo. Kontaktní kampaň vidím jako nejefektivnější. Zároveň už víím, jak důležité je, aby vás bylo vidět všude, kde to jde, a toho prostě pouze osobním přístupem a každodenní prací nedocílíte. Všichni známe sílu reklamy. Cesta politika je aktivní a dlouhá, vděčně pozoruji, že mě dodnes a možná o to víc baví.

A že jsem se do kampaně vrhla takhle po hlavě? Taková prostě jsem. I když jsem úplně ani netušila, do čeho jdu, ale když se pro něco rozhodnu, tak se to prostě snažím usku-

tečnit. Evropský parlament mě táhnul už od doby, kdy jsem byla euroúřednicí a měla jsem pocit, že na politické úrovni by to bylo zajímavější, akčnější, ač by to byla zároveň také tvrdá práce a práce s evropskou legislativou, se kterou už jsem měla zkušenosti. A popravdě se chci do politiky konečně zapojit a zákony tvořit.

Předchozí spoluprací s neziskovým sektorem na modelování zákona o státní službě jsem si totiž uvědomila, že ač je úloha neziskového sektoru nenahraditelná, je také zároveň omezená, protože neziskovky mohou působit na finální znění právních předpisů pouze menším tlakem. Musí se nechat, že dle mého názoru předčila Rekonstrukce státu v tomto ohledu prozatím všechny dosavadní neziskové aktivity tohoto směru, nicméně pořád to jsou poslanci a senátoři na české úrovni, kdo rozhoduje o finálním znění právních předpisů.

Květen 2014

Volební výsledky se dozvídáme společně s ostatními zelenými v jedné pražské kavárně, kde se snažím všechny utěšovat, že jsme pro to přece udělali všechno a že se nic tak hrozného neděje, když jsme se tam nedostali. Nad ránem mi dojde, že to je over a nedostala jsem se tam ani já. Z vyčerpání se dostávám pár měsíců a tak, když mě lávou na kandidátku do komunálních voleb jak v Praze, tak v Jablonci, nedokážu se rozumně rozhodnout, jestli jít v Praze, či v Jablonci, a jestli vůbec. Pomáhá mi zase shoda náhod. Jablonecký kolega Jakub Macek, mě zláká na dnes již světově známý

fourcrossový závod Revelations na jablonecké Dobré Vodě. Potkávám zde spoustu známých a uvědomuji si, že když už do komunálu, tak jediné v Jablonci, kde mám svoje srdce daleko více než na Proseku, kde pouze bydlím a nemám k němu takový vztah jako k Jablonci. Na poslední chvíli se tak rozhoduji, že do toho půjdu s místními nezávislými kandidáty pod stranou Změna pro Jablonec. Osud tomu chtěl, a já se o to přičinila, že jsem opět na dvojce.

Dodnes si myslím, že aktivní práce v evropské kampani mi také pomohla se v Jablonci připomenout a zviditelnit, abych se dostala do místního zastupitelstva. V předchozích volbách jsem dosáhla slušného výsledku, 4 153 přednostních hlasů, což se rovná 7,25 % ze všech hlasů zeleným. Zelení získali 3,77 %, a nepřekročili tedy potřebných 5 %. Má věrná kamarádka Ráďa z dětství mi hned po oznámení volebních výsledků volala s gratulací, že jsem získala více přednostních hlasů než Paroubek, což nevím, jestli je úspěch, každopádně vzhledem k vloženým financím mým vlastním (max. 100 000 Kč), s podporou zelených samozřejmě, si myslím, že to byl výsledek zasloužený. Dostala jsem i vícero přednostních hlasů než dva kandidáti z ČSSD, kteří se však europoslanci stali. Když už jsem v tom chlubení, tak v Jablonci získali zelení 7,14 % a já přes 50 % přednostních hlasů, což mi také dělá stále velkou radost zpětně, když se koukám na volební výsledky kvůli psaní tohoto příběhu. Jablonečákům tak znova posílám velké díky. Kamarád Honza seděl shodou okolností ve volební komisi v Jabloneckých Pasekách, ze kterých oba pocházíme, a tak se díky němu zpětně dozví-

dám, že jsme zde vyhráli se 17,19 % a já dostala 70 %. Děkuji za tu důvěru. Ač jsem se do EP nedostala, upřímně říkám, že důvěra lidí z domácího prostředí je pro mě mnohem více.

Když jsem byla zklamaná, že jsem se nedostala do EP, kamarádka vědma mi řkala: „No, já ti celou dobu přemýšlím, jak to je možný, že se ti to nepodařilo, když zatím se ti v životě zadařilo skoro všechno, co sis vymyslela. A já na to přišla. Nevдалa by ses.“ To mi řekla krátce po evropských volbách, ještě než jsem potkala svého budoucího muže. A měla pravdu.

Vím totiž, že se mi v životě většina věcí podařila pouze mým přesvědčením, a samozřejmě také prací a pílí, ale pokud něco v životě zatím nepřichází, je to stejně jen pro naše dobro. Už podruhé mi cesta ukazuje, že se mám věnovat politice v Čechách. Jako tenkrát v roce 1998, když jsem nedostala vízum do Velké Británie, abych tam mohla studovat práva. To, že nakonec varianta mého studia práv ve VB nevyšla, jsem hodně obřečela, ale nakonec vidím, že bůh/vesmír/osud, nazývejte to jakkoliv chcete, zasahuje v náš prospěch. Já jsem v milovaných Čechách, vždyť jinde bych děti vychovávat ani nechtěla, a má sestra díky tomu poznala svého muže. Kéž by to člověk byl schopen vždy vidět a v selhání vidět pozhánání.

JAK JSEM POTKALA TOHO PRAVÉHO

Červenec 2014

Otvírám počítač za vlahého večera v létě 2014. Jsem v rodiných Jabloneckých Pasekách u mojí maminky, kde jsem strávila nescetně let, ač o devět pater výš, než kde jsme bydleli od mých prvních narozenin. Mám po dlouhé době spoustu času, mrkám na seznamku, kde jsem zaregistrována již delší dobu, ovšem nějak moc jsem na inzeráty neodpovídala. Přiznávám bez mučení, že jsem to už skoro vzdala. To, že bych mohla potkat někoho, s kým si sednu, kdo bude mít podobné životní plány i náhled, kdo mi bude zároveň vonět a milovat mě. A asi i proto píšu tento příběh, abych dodala naději všem, na které tohle ještě čeká. Věřím, že to nejen já jsem měla takové štěstí, ale že tohle štěstí čeká na každého, kdo se připravuje a kdo to nevzdá.

Nyní se tedy dívám, kdo se na mě koukal, a najednou vidím docela sympatáka ve žlutém tričku, na fotkách vypadá fakt mile a v profilu na rovinu uvádí, že hledá vážný vztah a chce děti, což se mi v mých 37 letech dosti zamlouvá. Začínám mu psát e-mail, ale pak si říkám, že bych si přeci mohla vyzkoušet, jak fungují mé myšlenky a přání, a tak si přeju, aby mně napsal první on. Za pár minut přichází e-mail: „Ahoj, máš na fotce moc milý a krásný úsměv a dost podobné zájmy jako já, co si o sobě napsat něco víc?“

Líbí se mi, že Ondra píše kultivovaně, bez hrubek a nena-léhá. Je prostě milý. A to mu zůstalo a zůstane napořád. Ač

i on má své chvíle, kdy vylézají jeho stíny, ale to by musel jinak být Ježíš. I když někdy si myslím, že je.

Sice mám v profilu, že jsem z Prahy a okolí, což jsem v době zadání inzerátu byla, momentálně se však nacházím v Jablonci, a do Prahy se mi nijak nechce. Lákám ho na jablonickou přehradu. Odolává. Později mi to vysvětluje tak, že už předtím frčel na jeden inzerát do Benešova, ale slečna ho vůbec nechytla a ze schůzky prchal. „Tak mě snad alespoň necháš dopít tu vodu, ne?“ byla asi poslední slova té slečny, kterou pak jen odvezl domů a vícekrát se s ní neviděl. To já ale netušila, a tak jsem si myslela, že asi není do setkání zase až tak žhavý. Já zase neměla cestu do Prahy, a tak jsme si jen psali a já to konečně nehrotila a jen si v duchu přála, a ono se to plnilo. Napsala jsem mu číslo a těšila se, že napíše. Hned druhý den napsal SMS. Nikdy nereagoval přehnaně rychle, ale o to mileji a vřeleji, a věděla jsem, že co píše, také skutečně myslí.

Ke schůzce korespondence nesměřovala. Tak jsem se mu také pochlubila, že jedu za pár dnů na pánskou jízdu na Mallorku, což byla pravda. To, že jeden z nich je partner mé dobré kamarádky, jeden její bratr a kamarád z dětství a třetí ač milý, tak mladičký, a navzájem si nejsme svými typy, jsem mu už nevysvětlovala. Asi jsem ani netušila, jak skvěle to bude na Ondru fungovat i jako motivace k tomu, abychom se konečně viděli, ještě než mu zmizím ve světě se třemi chlapy. Prostě zareagoval jako správný muž, který se odhodlal k činu, a najednou mi přichází SMS: „Mohli bychom se zítra sejít na turnaji v Liberci?“ Rád si ze sebe dělá srandu,

že to nebylo moc originální, když mě jako tenisový trenér zve na tenisový turnaj, ale mně se líbí, že dělá to, co má rád, a tak mi to chce přiblížit. Zároveň mi to přišlo i symbolické, protože můj nejvážnější vztah tady na severu byl také s tenisovým trenérem, který v Liberci trénoval. Takže stejná řeka, ale s jiným mužem?

To zatím netuším, ale vím, že je moc milý a že mi je s ním hezky. Poté, co nás na turnaji napomínají, že máme být zticha, si uvědomí, že takhle se moc nepoznáme, a navrhuje zajít do místní cukrárny. Souhlasím. Je trochu nervózní, protože mě nakonec nechává zaplatit si zmrzlinu, na kterou mě vlastně pozval, ale myslím, že je to jednak tím, že mi to trvá a chvíli už i vypadá, že si žádnou nedám, a za druhé i mým vnitřním přesvědčením, že jsem chudák, který si musí minimálně všechno vždycky zaplatit sám za sebe, pokud ne ještě za někoho jiného. To jsem si prostě v životě vypěstovala, a tak si to teď v sobě vědomě měním, abych se uměla i nechat pozvat a přijmout to. V cukrárně si povídáme, dokonce i o politice, a je to příjemné povídání, i když Ondra volí TOP 09, což blahosklonně respektuji. Nakonec mi ale poměrně brzy říká, že už musí jet do Prahy, doprovází mě k autu, kde mi dává pusku. Asi na čelo. No, tak z toho nic nebude, trochu zničeně si říkám, když volám z liberecké přehrady kamarádce, která jen říká „Uklidni se, jestli se ti líbil, tak se určitě ozve, jen mu dej trochu času.“

Tak jsem dala. Po hodině píše, že už je v Praze, a když zjistil, že já jsem ještě v Liberci, tak si říká, proč vlastně tolik pospíchal? Prý jsme si ale už vše řekli, líbila jsem se mu, tak proč

to protahovat. Asi tušil, že pak už budeme spolu. Píše mi také o tom, že jede na soustředění na Hlubokou. V duchu si říkám, tý jo, to bych za ním mohla jet na výlet. A za chvíli přichází SMS, jestli bych nepřijela. No, nechci vypadat, že za ním hned poběžím přes půlku republiky, napadne mě nejdříve, ale pak si říkám, konec her. Když je mi s ním dobře, tak za ním přece ráda pojedu, zvláště když miluju cestování. Jakmile mám příležitost a pozvání, nasedám do svého oře a frčím kamkoli. Miluju cestování. Je v něm obrovská svoboda. Člověk se rád vrací domů, ale pokud překračuje známé, překračuje i sám sebe, poznává nepoznané a skryté a vrací se bohatší.

Na Hluboké mě vítá s partou svěřenců a ukazuje mi pokoj, kde sama přespím. Čeká tam na mě kytky. Jsem ráda, že nepospíchá, tím si ho vážím o to více. Má takový milý oči a je to tak krásný chlap, říkám si. Jdeme hrát s jeho svěřenými dětmi basket. Celá se uřítím, ale přece to nevzdám. Jeho kamarád, se kterým kemp vedou, mě vůbec nešetří. Jsem úplně rudá. Ale co, to jsem prostě já. Sice ještě na Mallorce, kam odlétáme hned druhý den, nemohu skoro chodit, ale zase dostanu od Ondry první pusy, a už se nemůžu dočkat, až se z Mallorky vrátím.

Volám mu navzdory tomu, že stále existuje roaming, a hezky si povídáme. Poté, co zjistím, že jsem si zaplatila o jednu noc méně a že mě tedy recepční z hotelu vyhazuje oprávněně a že to jídlo, co baštím, už bych baštit neměla, si narychlo měním letenku a píšu Ondrovi, že se vracím už dnes v noci. Je sice unavený po celodenním výletu na kole, ale přesto rozhodně a jasně píše: „Budu na Tebe čekat na letišti.“ Moc

se na něj těším. Ještě na letišti na Mallorce mi zvoní telefon. Ondra. Co se děje? říkám si. „Já jsem se jen chtěl ujistit, jestli a v kolik přiletíš, půjdu si teď lehnout, tak abych nezaspal.“ Už od té doby tuším, že je zodpovědný. A skutečně je. Někdy až přehnaně, takže to, co na něm miluju, mě někdy dovádí k šílenství, a zároveň je to prostě zrcadlo. Jsem k sobě kritická a zatím jsem to asi na sobě neuměla úplně přijmout a mít ráda, proto mě to taky vytáčí. Zrovna teď, když dopisuji povídku na naší první dovolené u moře s Klárkou a mně padají droby do Ondrova počítače, mi běží hlavou, že jemu by se to nikdy nestalo.

Ondra na mě čeká na letišti, tentokrát bez kytky, ale jsem hlavně šťastná, že ho vidím. Vede si mě ke svému postaršímu vozu Fabia, takže si uvědomuji, že když v inzerátu na štěstí uvádí „dobré srdce“ jako jeho majetek, že to asi bude pravda. O tom se přesvědčuji v našem společném soužití ještě vícekrát, ale peníze se dají vydělat a na světě jsou důležitější věci. U něho doma na mě čeká krásný dort, který nebyl levný. Vidím, že na mně nebude šetřit, což je daleko lepší, než kdyby měl miliony. No, vlastně by šlo obojí, ale asi mi to není v tomto životě dané mít boháče a nic nedělat. Stejně by mě to hlavně nebavilo.

Ríjen 2014

Zjišťuji, že zelení jdou v Jablonci s jinou místní stranou Domov, kde lidi neznám tak dobře jako ty ze Změny pro Jablonec a nemám k nim tak úplně blízko. Na žádost ze-

lených proto přerušuji své členství ve straně a již se tam nikdy nevracím. Přijde mi zvláštní členství po volbách zase obnovovat, když mě lidé volili jako nezávislou na kandidátce Změny. Přes prázdniny naberu dost síly a vrhám se do kampaně opět naplno, teď už i se svojí životní láskou. Příznávám se, že na výsledku mi tentokrát nezáleželo tak hodně jako u voleb evropských. Hlavně jsem chtěla pomoci sdružení zajímavých lidí dostat se do jabloneckého zastupitelstva. Moji kandidaturu asi ocenila zejména naše milovaná místní zastupitelka, a hlavně ženská lékařka, MUDr. Alexandra Jörgová. Roky se aktivně zastupitelstva účastnila a můj příchod jí ulehčil rozhodnutí ukončit sdílení veřejného postu zastupitelky.

No, a ono to tentokrát vyšlo. Získáváme 11,1 % a já 1 892 přednostních hlasů, takže přeskakuji i kolegu z jedničky. Moc netuším, jak vypadají povolební vyjednávání, a tak se zpočátku ani moc nezapojuji a nechávám to na zkušenějších. Jedu do Prahy, kde mám zrovna setkání v rámci mezinárodního výměnného mentoringu se svou novou mentorkou Katrine, dánskou zastupitelkou. Vyprávím jí o volbách a ona povídá: „Hele, a neměla bys teď náhodou být někde jinde?“ „No, chlapi mi říkali, že se o to postarají...“ odpovídám, a už když se slyším to říkat, uvědomuji si, že jsem se měla zapojit hned. Za pár dnů mně volají kolegové z naší strany i z těch ostatních, jestli bych se do toho nemohla vložit, že se nemohou dohodnout. Tím je rozhodnuto, zapojují se.

Jsem z toho povolebního vyjednávání trochu rozčarovaná. Nejdříve to vypadá, že budeme schopni vytvořit koalici

Úvodní zastupitelstvo

s ANO, ČSSD a Novou budoucností. Vyjednávání s ANO ale nejsou úplně jednoduchá a hlavně jednoznačná, nevíme tak úplně, co od nich čekat a jestli jsme schopni se shodnout na důležitých věcech, ač se o to snažíme. ČSSD je z komunikace s ANO znechucená a přes noc nás všechny překvapí podpisem koalice s ODS a ostatními menšími stranami, takže se ocitáme v opozici.

Únor 2015

Konečně mám zkoušku z mediace na Ministerstvu spravedlnosti a stávám se zapsanou mediátorkou. Jak to všechno začalo? Profese mediace je tu poměrně nová, upravená zákonem 2012. Soudy mohou přikazovat případy vhodné pro mediaci, tedy tam, kde je pro strany lepší se dohodnout. Je to o hledání spolupráce a zprostředkování komunikace poté, co ošetříte bolestné emoce. Věřím, že má velkou budoucnost a že se naučíme řešit spory dohodou, a ne soudy. Proto jsem chodila na různé mediální kurzy a v podstatě asi rok dva se mediaci věnovala, než se mi podařilo zkoušku složit. Hurá. Obrovský úspěch. Je mi totiž bližší se domluvit než soudit.

Březen 2015

Od víkendu, který jsem strávila u Ondry po Mallorce, jsme se v podstatě již nerozdělili. Chápal mé vrtochy, byl tu v dobrém i ve zlém a tak, když mě první jarní den v roce 2015, hned po plese v jabloneckém divadle, požádal o ruku, jsem okamžitě souhlasila. Neměl to se mnou lehké. Chtěl mě požádat již před plesem, všude doma zapálil svíčky a čekal, až dorazím od kamarádky, která mě líčila a česala. Já mu asi zapoměla říct, že ho doma jen vyzvednu a hned pofrčíme. Jak se znám, asi jsem nestíhala, takže jsem mu jen zavolala, že ho doma naberu a jedeme přímo na ples. Zněl trochu překvapeně, ale nedal na sobě vůbec nic znát. Mně se z plese domů nechtělo. „Kdy zase budu moci tančit na prknech

divadla,“ říkala jsem si. A taky, no, jsem prostě šetrná, vždyť jeden lístek stál 1 000 Kč! Teprve po dvou hodinách jsem se nechala přemluvit, že už bychom fakt mohli jít domů, protože Ondra je utahaný. Ten den trénoval osm hodin, takže kloboúk dolů, že to dával. Už teď vidím, že pro svou milovanou ženu udělá cokoli. Přifrčíme domů, jdu nejdřív na záchod a vracím se do pokoje, kde svítí jedna svíčka, tam klečící Ondra s prstenem. Splnil mi sen.

Srpen 2015

Hned druhý den jsem jako správná akční žena začala mluvit o svatbě a skoro ji plánovat, což Ondru notně překvapilo. Pravda je, že do svatby se ještě seběhlo pár kotrmelců. Myslím, že jsme po ní oba toužili, ač jsme se toho zároveň také báli jako čert kříže. Ondrovi bylo 47 a mně 38. Měli jsme za sebou už spoustu zklamání, ale přesto jsme do toho šli a jsme tomu dodnes rádi. Nakonec jsme si řekli své ANO 29. srpna 2015 v kostele sv. Josefa v Loučné (Ondrův tatínek se jmenoval Josef). Asi týden po svatbě jsme odjeli na svatební cestu k moři, kde jsem ukázkově otěhotněla. Příběh jak z románu. Už v inzerátu na štěstí měl napsáno „Společný život nemusí být nudný, ale může být i zábavný,“ a také tomu tak je. A když někdy hrozí, že nudný bude, udělám vzrůšo, a hned je zase co řešit. Ráda bych řekla, že jen na oko, ale zatím tak daleko nejsem, společně rosteme.

Svatební tanec u jablonecké přehrady

Květen 2016

Před měsícem se Ondrovi s pomocí místního klubu podařilo založit tenisovou školičku, takže i tady se může věnovat své vášni a práci trenéra tenisu. Jsem moc ráda, že jsem zpátky v Jablonci, v krásném bytě u jablonecké přehrady, a Ondra je tady také spokojený. V bytě chybí už jen pár doplňků a bydlíme. V půlce května, tedy na mé 39. narozeniny si říkám, že už pomalu přestanu pracovat. Klárka se má narodit v půlce června. 31. května ráno už něco cítím, jdu

tedy k MUDr. Alexandře Jörgové na kontrolu. Prý už to začalo. Trochu se vyděsím. Pak se začnu těšit. „Jdi si domů zaskákat na míči a uvidíš, buď pojedíš do porodnice, nebo se ještě stav,“ říká mi Saša s úsměvem a držením pěstí. Tolikrát mě za dobu těhotenství podržela, poradila mi, že jí patří můj obrovský dík. Jdu tedy domů a brečím napětím i vzrušením. Míč nemám. Mezitím mamka volá Ondru. Je zrovna na tenis v Břízkách, a tak mi volá. Uklidňuji ho, že zatím v pohodě. Jdu mu naproti a doma si uděláme obědek. Z předporodních kurzů si pamatuji, že je třeba mít na porod sílu, a tak se pořád hlavně bojím, abych tam neměla hlad. Ondra jde ještě do tenisový školičky, přeci jenom ji rozjel nedávno, a nechce jen tak chybět. Já si plánuju, že si doma pustím Notting Hill, můj oblíbený film. Kontrakce ale přicházejí častěji, a tak si raději pouštím porodní meditace. Když už jsou kontrakce každých 10 minut, volám Ondrovi, jestli by mohl dorazit. Pouští poslední hodinu a pádí domů. Pořád se mi nechce ještě jet, ale Ondra rozhodne, že jedeme. Po půlhodině mě dávají na přístroj a dle něho prý ještě nerodím. Pak ale na mě mrkne doktorka a s radostí mi oznamuje, že už mám půlku odrozeno. Klárka se narodí po dvou hodinách na porodním sále. Takový pocit radosti jsem ještě nezažila. Hned si ji беру k sobě do postele a koukám na ni celou noc.

Září 2016

Klárce jsou tři měsíce a už nespí jenom na mně v šátku, ale díky bohu i v kočárku. Kojím často, i v noci, a jak je moje hlava zvyklá pracovat a pořád něco vymýšlet, kuje další život-

ní plány. A stejně jsem si říkala, že chci začít brzy pracovat, tak do toho zkusím pomalu skočit. Sice jsem nepracovala jenom tři měsíce, ale ze začátku mám obavy. Bude mi to ještě myslieť? A ano, jede to skvěle. Jsem efektivnější než kdy dříve. Neřeším blbosti, když vím, že mám na práci omezený čas. A když zrovna nepracuju, hlava mi stejně vymýšlí věci, které pak, když mám čas, realizuji u počítače.

Na toto téma zde můj blog *Proč pracovat třeba i na mateřské*.

Jako OSVČ pracuji jako těhotná co nejdéle to jde. Mám svou práci ráda, dělám často z domova a nechci o ni přijít. A taky, peněžitá pomoc v mateřství není nic moc, stejně jako rodičovský příspěvek, oba mi činí 7 600 Kč, což je sice příjemné, dostat nějaké peníze od státu, nicméně na živobytí to nestačí, a to mám to štěstí, že na to jsme s manželem dva.

Nicméně již poslední měsíc před porodem se hrozně těším, až budu místo evropského a českého práva a problémů ostatních lidí řešit hlavně to, jaké oblečeníčko najít pro mou malou princeznu, na kterou se tak moc těším, a nic jiného.

Jsem připravená na to, že po porodu nebude na chvíli na všechno čas, takže si dopřeju pedikúru, kosmetiku, masáž, kadeřnici a všechno oběhnu ještě těhotná. Stejně jsem z toho docela zaskočená, že si skoro ani nestihnu umýt vlasy a v klidu se najíst tak první tři měsíce života Klárky a to, opět opakuji, mám to štěstí, že jsme na to s manželem dva.

Zjišťuji však, že ač bych fakt nestíhala pracovat, na druhou stranu nevím úplně, co se svou hlavou, protože mi nějaká činnost chybí. Proto již od čtvrtého měsíce po porodu si začínám nabírat práci a uvědomuji si, že to jde, že se najednou všechno skloubí, což jsem si předtím nedokázala představit. Máme to štěstí, že jsme s manželem OSVČ oba, takže on si může práci i trochu zařídit. Tím pádem například některá dopoledne nepracuje, a já otvírám počítač. Někdy zase přijde ráda babička (to je naše další štěstí, nastěhovali jsme se zpět do rodného města, kde bydlí i ona, a ráda pohlídá). A když už to někdy vypadá, že nemůže hlídat nikdo, a já se tudíž k práci nedostanu, Klárka najednou tvrdě usne na pár hodin, a já udělám všechno, co potřebuji.

Ano, mám také to štěstí, že nemusím pracovat, zvládli bychom to i bez toho, ale fakt mě to baví. Zjistila jsem, že jsem daleko efektivnější, když mám na práci méně času, a také mi to jde lépe od ruky, protože se těším, až pak budu s Klárkou.

Mimo jiné jsem také v místním jabloneckém zastupitelstvu, a to je zase fajn v tom, že nepracuji pouze na počítači, ale dostanu se mezi lidi. A setkávání s kolegy zvládneme u nás doma v pracovním pokoji, když hlídá muž či babička.

Musím říci, že pokud je to jen trochu možné, doporučuji věnovat se i své práci, pokud ji máte rády. Je to skvělé odreagování, těšíte se na práci i na děti, a život je bohatší. Samozřejmě, že to není pro všechny, některé jste určitě moc rády, že pracovat nemusíte a můžete se věnovat

jen domácnosti a dětem, což je taky super. Užívejte si to. Já taková nejsem, a tak jsem ráda, že mohu vše skloubit. Každému, co jeho jest.

Pro úplnost dodávám, že ač při pobírání nemocenské a peněžité pomoci v mateřství se pracovat nemůže, můžete si mateřskou zkrátit a začít pobírat rodičovský příspěvek, při kterém již pracovat jde.

To, že poznávám, jak podpora státu pro rodiny a matky funguje či nefunguje, mě také vede k rozhodnutí se vyjadřovat k těmto pravidlům a měnit je. I z toho důvodu kandiduji do Senátu. V politice je hodně mužů a chápu, že některé věci si prostě neuvědomí, protože nejsou ženy. Ale ženský pohled je prostě třeba. Ve společnosti nás je 50 %, tak potřebujeme, aby i zákony a politika fungovaly nejen ve prospěch mužů, ale také žen.

Poznala jsem, že ač se tvrdí, že žena, která je doma s dítětem, má nárok na rodičovský příspěvek v souhrnu 220 000 Kč na jedno dítě, ve skutečnosti je tato částka hodně různá. Komplikovaně nastavený systém vám totiž určí, jakou maximální částku můžete dostávat měsíčně, podle toho, kolik jste před mateřstvím vydělávala. Na základě toho pak můžete příspěvek čerpat dva, tři nebo čtyři roky. V praxi to znamená, že pokud jste nevydělávala hodně, nebo jste byla jako já OSVČ, na tu vyšší hranici se nedostanete a skončíte měsíčně s 7 600 Kč či 3 700 Kč s tím, že to sice pobíráte delší dobu, ale pokud se vám narodí další dítě, tak váš nárok zaniká, takže celou částku 220 000 nezískáte.

Vůbec si ani nedokáži představit, jak si ženy tu částku dopředu zjišťují a odhadují. Já sama, a to jsem právnička, jsem s úřady komunikovala mnohokrát, než mi někdo byl schopen potvrdit, kolik pravděpodobně budu pobírat. Bohužel i úřednice na úřadech často nechápaly, proč to chci vědět. Myslím ale, že je nanejvýš moudré, aby se rodina na mateřství a na dobu, kdy žena bude doma, připravila a tušila, jak na tom bude finančně. V neposlední řadě pak skutečnost, že se rodičovský příspěvek musí řešit na úřadu, a nelze to provést elektronicky, byla v době mateřství vyčerpávající a zbytečná. Ráda bych také, aby OSVČ nebyly znevýhodňovány na úkor toho, že si na sebe vydělávají samy.

Květen 2017

Klárka slaví své první narozeniny. Tento rok byl tím nejkrásnějším, a někdy také nejtěžším rokem mého života. Zde je blog z tohoto měsíce: *Jak prožít první rok prvorozeněte – těžší než vysoká škola?*

Jsem ráda na všechno připravená a ráda si všechno nastuduju. Prozatím mi to fungovalo. Dokud mě nepotkalo jedno z největších štěstí v mém životě, a to narození dcerky Klárky. Na porod jsem se připravovala všestranně. Jako podnikavá žena jsem načetla existující literaturu a byla na různých kurzech, věděla jsem, jak dýchat v jednotlivých fázích porodu, co jíst a nejíst a už od ledna (rodila jsem v květnu) jsem doma měla připravenou tašku s věcmi do porodnice.

Porod byl krásný a už tam jsem si uvědomila, že o hlavě to nebude, respektive mě na to upozornila má porodní asistentka, která mi na mé dotazy, jak mám dýchat v poslední fázi porodu, opakovala, že nemám být v hlavě a mám rodit.

Po porodu jsem se nesla na vlně euforie a štěstí z toho, že vedle mě leží malý uzlíček Klárinka. Trvalo to, dokud jsem si s hrůzou neuvědomila, že i přesto, že jsem se připravila na porod, nepřečetla jsem si vůbec nic o tom, co s tímhle malým zázrakem dál. V průběhu šestinedělního hormonálního mixéru jsem objednala všechny knihy o dětských nemocích, výživě i kojení a listovala maminkovskými časopisy, než jsem zjistila, že všechno nastudovat nejde, ale hlavně že v každé knížce píše něco jiného. A také to, že když něco studuju, jsem v hlavě, a ne v srdci a napojená na Klárku a na sebe, a tak zase studuju, jak bych to měla dělat správně. Budiž mi snad omluvou, že jsem vysokoškolačka.

To mi vydrželo s různými přestávkami asi rok a naštěstí jsem to přežila já, můj muž i Klárka. Nyní je Klárce rok a má za sebou první větší nemoc. Tři dny jenom spinkala ve čtyřicetistupňových horečkách, než jsme zjistili, že to je jenom tak zvaná šestá nemoc. A já si uvědomuji, a doufám, že mi tohle uvědomění zůstane, že není třeba řešit blbosti a stále se snažit dělat všechno správně a být ta nejlepší matka na světě. Jediné, co je důležité, je milovat, jakkoliv to zní frážovitě. Kamarádka, co nám zrovna gratuluje k prvnímu roku, říká: „Všichni gratulují ročňáčkoví, ale matka maká, napiš o tom, první rok není zrovna jednoduchý.“ No, pro mě nebyl, byl tisíckrát těžší než maturita i VŠ. Zároveň stál mnohem víc za to.

Červenec 2017

Stali jsme se rodiči, na chvíli byli přehnaně zodpovědní, než si to sedlo. A zase začínáme být i svobodní a necítit pořad strach o Klárku, ale hlavně i radost ze života a taky lásku. A proto jsme jeli na Krétu, kde jsme tohle všechno znovu objevili. Miluju je oba a těším se na každý den s nimi. A děkuji oběma za to, že můžu zároveň pracovat, protože jak mi řeklo již vícero lidí, já prostě nejsem typ hospodyňky, ač jsem se jí v různých životních etapách snažila být.

Blog z dovolené – *Jak si udělat z normální dovolené dovolenou snů?*

Jet k moři, či nejet? Pořád jsem si říkala, že ho nepotřebuji, že je Klárce teprve rok, že v červenci je moc teplo a plno lidí. No, a pak jsem si uvědomila, že prostě k moři jet chci. A to rozhodlo. Manžel narychlo zařídil dovolenou přes svou známou cestovní agentku a začali jsme se těšit. Co sbalit? Musím být na všechno hlavně připravená, přece jenom jsme s Klárkou ještě nikde nebyli. Těšení však převážilo.

Cesta proběhla suprově, parkování na letišti jsem stihla zabukovat za rozumnou cenu (790 na týden), dostali jsme se přes odbavení i s těžším kufrem, než dovoloval přepravce. Mě to nepřekvapilo, jsem docela zcestovalá, ale manžel, protože je zodpovědný, trval na tom, že náš kufr musí mít 15 kg. Nakonec jsem usmlouvala 18 kg a vysvětlila mu, že i přesto budou nadšení, protože máme jen jedno zavazadlo, zatímco máme nárok na dvě. A taky že byli. Dokonce

si i muž všiml, že čekáme na špatné bráně a doběhli jsme v čas k té správné, kočárek nám v pohodě odbavili až před letadlem, a už sedíme v letadle.

Vedle nás sedí paní, která vypadá trochu namyšlená, přistihnu se, že o ní smýšlím s předsudkem. Nakonec se samozřejmě skamarádíme a zjišťuji, že se na ni málem nedostalo sedadlo v letadle a že proto se kolem ní stále točí steward a něco jí servíruje a přemlouvá ji k dalšímu občerstvení. Říkám jí, že si myslím, že je to i tím, že je moc hezká ženská. Jen se směje, že se prý tak chová i k jejímu příteli, který sedí na extra sedadle někde vzadu u letušek. Když vidí můj zájem, a asi také trochu hladový pohled, nabízí mi svůj salát s tím, že už nemůže. Poté, co ho vděčně zbudnu, si objednává u stewarda další řízek a pak nám ho tajně přenechává. I ten jsme s radostí zbudli napůl s mužem. Klárka si hraje s dcerou Michala Horáčka, který sedí před námi v 1. třídě, tak si přijdeme jako VIP.

Přijíždíme k poměrně jednoduchému hotelu, je poněkud chladno a fouká. Recepční není extra milá a zjistíme, že jsme ubytováni ve třetím patře a že budeme muset kočárek nechat na recepci. Jsou vlny, v moři kameny a já začínám brblat a vidět všechno černě. Takhle jsem si naši vysněnou dovolenou nepředstavovala.

O tom, že realitu si tvoříme sami, jsem se však musela přesvědčit nejdříve v negativnu. Vítr stále foukal, protože jsem opakovala, jak fouká, lidi mi přišli, že se mračí, polská rodina vždycky přišla minutu před námi a vyfoukla nám dět-

skou jídelní stoličku. Prostě to bylo čím dál horší. Stoličku jsem jednou ukořistila, ale byla rozbitá, a Klárka z ní žuchla hlavou na stůl. Naštěstí jsme ji oba stihli zachytit, a tak skončila pouze s boulí na čele. Byla jsem nepříčetná, pádila jsem si stěžovat a pěkně jsem to paní na recepci vytmavila. Do toho hned vedle našeho pokoje přijel nějaký DJ a spustil muziku na takový stupeň, že volali i policii, která sice zakročila, ale ztišení trvalo jen na chvíli. Prostě hrozní Řekové.

Už mi to všechno přišlo podezřelé a začala jsem si uvědomovat, že soustředěním na všechno, co je tu špatné, se věci ještě zhoršují. Nadechla jsem se a řekla si, že dám tomuto místu i lidem šanci na to, aby se z naší dovolené stala ta nejbáječnější. A věci se začaly dít. Poslední dny dokonce vůbec nefoukal vítr (byl asi chytřejší než já, když nepřestával foukat, protože když nefoukal, tak bylo zase hrozný vedro, takže nám šel vlastně původně na ruku) a my si užívali moře naplno. Jídlo bylo super, Klárka spinkala, i když vedle hrála hudba, už docela příjemně. Prostě nádhera. A mně bylo dobře. Fakt si věci tvoříme sami, a na co se zaměříme, to se děje.

Zapomněla jsem zmínit, že k mému procitnutí přispěla kamarádka, která mně po telefonu vysvětlovala, že věci se dějou tak, jak o nich smýšlíme. Díky za to, že byl roaming už zrušen, jinak bych za hovor zaplatila majlant. Tak jsem to zkusila. Na pláži byla hotelová lehátka z jiného hotelu, než jsme byli ubytovaní, tak se za ně muselo platit. Někdy jsem si na něj lehla, ale převážně jsme měli plážový stan, tak se mi nechtělo ještě platit za lehátka, kde si sem tam lehnu

a oschnu. Bála jsem se, co se stane, až se přiblíží mladík lehátka obsluhující. Tak jsem si uvědomila, že určitě vidí, že tam jsem jen občas a že by mi tedy mohl nabídnout, ať si tam sem tam lehnu, že to je v pohodě. A tak se opravdu stalo. A takových událostí se pak stávalo více. Největší výzvou byla ale paní recepční, se kterou jsme na sebe křičely kvůli rozbité židličky. Chtěla jsem se stáhnout a vůbec ji nepožádat o extra službu na závěr (potřebovali jsme pokoj vyklidit namísto ve 12 hodin až ve 14), ale pak jsem si řekla, že i jí dám šanci a rozhodným, ale milým hlasem jsem ji o to požádala. Nebyl to problém. Uf. Fakt to funguje.

Nakonec se i z paní z Polska, která nám vždycky vzala židličku před nosem a která mi přišla studená a nepřátelská, vyklubala přátelská paní, která mi u opékače chleba přiskočila s vidličkou na pomoc, když jsem zapomněla na naše opékající se chleby, které zasmradily celou restauraci. A jen tak mimochodem, z mého muže se stal ten nejbáječnější muž v celém vesmíru, ač takový býval už dříve, ale trochu jsem ho tak přestala na okamžik vidět. Takže, dovolená snů může být úplně každá dovolená, jen se pro to rozhodnout. Stejně jako život.

Leden 2018

Spolupráce se senátorem Václavem Láskou a hnutím SENÁTOR 21 je už v plném proudu a kampaň naplánována. Těším se na oslovování občanů Jablonecka a Semilska, setkávání s nimi a zjišťování, co ještě je v regionu třeba a co pro něj jako budoucí senátorka mohu udělat. Už jako jablonecká zastupitelka s vámi komunikuji každodenně. Oslovujete mě s nejrůznějšími dotazy a žádostmi o pomoc. Jako senátorka vám budu moci pomáhat o to více.

Můj skvělý muž, jemuž práce umožňuje, aby tu pro nás byl častěji, je připraven mě podporovat. A máme velké štěstí, že babička, kterou Klárka miluje, je také v Jablonci. A spousta přátel, kteří pomohou. Všechno jde, s radostí a láskou. Víím, že před 20 lety by si žena asi ani nepředstavila, že by mohla zvládnout rodinu a k tomu práci, a jsem ráda za to, že už žijeme v nové době, kdy koukáme na to, jak ženám život ulehčit, aby i pro ně bylo vše možné společně s rodinou. Spokojená máma, spokojená celá rodina, spokojená celá republika. Trošku pro pobavení, uznávám, ale ve finále to o tom skutečně je. Nad tím, že muži mají úspěšný pracovní i rodinný život, ale i čas na své koníčky, se také nikdo nepozastavuje. Přejme to tedy i nám, ženám.

Kolem světa zpět do Jablonce

Tajný deník Míši Tejmlové

Návrh obálky Jakub Sirovátko
Foto na obálce Martin Koubek
Foto na první straně Jaroslava Nývltová

Objednatel:
Hnutí SENÁTOR 21 (IČO 06695205)

Zpracovatel:
Dr. Eva Koudelková (IČO 70207640)

Tisk:
Marten, spol. s r. o., Praha

ISBN 978-80-87607-79-4

SENÁTOR 21